

Lov nr. 992 af 09/09/2014; Ændringer af virksomhedsordningen
En analyse af ændringer i virksomhedsskatteloven
indsat ved lov nr. 992

Law no. 992 of 09.09.2014; Changes to Virksomhedsordningen.
An analysis of changes in virksomhedsskatteloven,
introduced by Law no. 992

af JANNIE BORUP GADE

Opgaven omhandler ændringerne, som er sket i virksomhedsskatteloven ved Lov nr. 992 af 09. september 2014.

Opgaven analyserer, hvorledes de nye bestemmelser skal fortolkes, samt hvilke konsekvenser ændringerne kan have for en skattepligtig. Herudover fremhæver opgaven, hvilke fejl og muligheder som findes i de nye bestemmelser.

Specifikt koncentrerer opgaven sig om følgende emner:

- *Negativ indskudskonto*
- *Rentekorrektion*
- *Sikkerhedsstillelser med virksomhedens aktiver for privat gæld*
- *Overgangsbestemmelser indsat ved lov nr. 992.*

Indhold

1.0 - Indledning	4
2.0 - Afgræsning af opgaven	4
3.0 - Virksomhedsskatteloven – En kort introduktion.....	5
4.0 - Baggrunden for lovændringen.....	6
4.1 Sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld	6
4.2 Privat gæld i virksomhedsordningen	7
5.0 - Negativ indskudskonto.....	7
5.1 Hvad er en indskudskonto	7
5.2 Hvordan opstår en negativ indskudskonto.....	7
5.3 Konsekvens af at have en negativ indskudskonto før lovændringen.....	8
5.4 Fortolkning af lov nr. 992's konsekvenser af en negativ indskudskonto	8
6.0 - Rentekorrektion.....	8
6.1 Formålet med rentekorrektion	8
6.2 Rentekorrektion indtil Lov nr. 992	9

6.3 Rentekorrektion efter lov nr. 992	9
7.0 - VSL § 10, stk. 6, Sikkerhedsstillelse med virksomhedens aktiver for privat gæld	11
7.1 Indledning.....	11
7.2 Beskatningen af nye sikkerhedsstillelser	11
7.2.1 Analyse af bestemmelsens beskatningshjemmel	11
7.2.2 Arbejdsmarkedsbidragspligt af en sikkerhedsstillelse.....	16
7.2.2.1 Den af Skatteministeriet anførte metode i bemærkningerne	16
7.2.2.2 Ved overførsel af sikkerhedsstillelsen	17
7.3 Beskatningsbeløbet.....	17
7.3.1 Gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse	17
7.3.2 Kassekreditter	18
7.3.3 Dispositioner, som kan være blevet ramt af den ændrede lovtekst	18
7.4 Sikkerhedsstillelse	19
7.4.1 Indledning.....	19
7.4.2 Sikkerhedsstillelse efter bemærkningerne samt høringssvarene	20
7.4.2.1 Bankens almindelige modregningsadgang	20
7.4.2.2 Alskyldserkæringer.....	21
7.4.2.3 Transport i aktiver, hensigtserklæringer og negativ pledge.....	22
7.4.2.4 Virksomhedspant.....	22
7.4.2.5 Kautjoner	24
7.4.2.6 Solidarisk hæftelse i I/S.....	25
7.4.2.7 Overførsel af ejendomme til virksomhedsskatteordningen	25
7.5 Udskiftning af sikkerhedsstillelser	25
7.6 Mulighed for at reparere en sikkerhedsstillelse via omgørelse.....	26
7.7 Skattepligtige, som har handlet i god tro med L 200's oprindelige lovforslag.....	27
8.0 - VSL § 10, stk. 7, sikkerhedsstillelser foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition	27
8.1 Sædvanlig forretningsmæssig disposition	27
9.0 - VSL § 10, stk. 8, Undtagelse for blandet benyttede ejendomme	29
9.1 Indledning.....	29
9.2 Pant i ejendomme	30
9.3 Beløbsgrænsen for gæld, som bliver omfattet af undtagelsen	31
9.4 Gæld, som optages til ombygning af stuehuset	31
10.0 - VSL § 10, stk. 9, Udskiftning af sikkerhedsstillelser, som eksisterede d. 11. juni 2014	32
10.1 Indledning.....	32
10.2 Analyse af bestemmelse	32
10.3 Beløbet der kan stilles ny sikkerhed for	33
11.0 - Sammenhæng og rangorden i undtagelserne til § 10, stk. 6.....	33
12.0 - Lov nr. 992, § 3, stk. 5, afviklingsperioden for sikkerhedsstillelser	34

12.1 Indledning.....	34
12.2 Analyse af den vedtagne bestemmelse	34
12.3 Reglens virkning såfremt den skattepligtige har en negativ indskudskonto.....	35
12.4 Reglens virkning sammen med § 10, stk.9	35
13.0 - Lov nr. 992, § 3 stk. 6, bagatelgrænsen.....	36
13.1 Indledning.....	36
13.2 § 3, stk. 6 endelige udformning	36
13.3 Numerisk værdi på sammenlagt maksimalt 500.000 kr.	36
13.4 Hvornår er den skattepligtige indtrådt i virksomhedsordningen	37
14.0 - L 992, § 3, stk. 7, periodisering af indkomstårets indkomst	39
14.1 Indledning.....	39
14.2 Analyse af lov nr. 992, § 3, stk. 7	39
14.3 Fordeling af årets hævnings	40
15.0 - Lov nr. 992, § 3, stk. 8, omgørelse af tidligere foretagne dispositioner	40
15.1 Indledning.....	40
15.2 Analyse af bestemmelsen	41
1. pkt.....	41
2. pkt.....	41
3. pkt.....	42
15.3 Konsekvenserne af at omgøre dispositioner	43
15.3.1 Indskud	43
15.3.2 Overførsel af finansielle passiver	43
16.0 - § 3, stk. 10, ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen	44
16.1 Indledning.....	44
16.2 Analyse af bestemmelsen	44
17.0 - Perspektivering af ændringerne til virksomhedsordningen	45
18.0 - Litteraturliste:	45
18.1 Love:.....	45
18.2 Cirkulærer:.....	46
18.3 Afgørelser:.....	46
18.4 Vejledninger:	46
18.5 Bøger:	46
18.6 Nyhedsbreve/forretningsbetingelser fundet på internettet.....	46

1.0 - Indledning

Onsdag, den 11. juni 2014, fremsattes i Folketinget, af daværende Skatteminister Morten Østergaard, lovforslaget L200¹; Forslag til lov om ændring af virksomhedsskatteloven² og kildeskatteloven (indgreb mod utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen ved indskud af privat gæld m.v.).

Ifølge Skatteministeren³ selv havde lovforslaget følgende elementer:

- Selvstændige erhvervsdrivende skal kun kunne spare op i virksomhedsordningen, hvis indskudskontoen er nul eller positiv.
- Hvis aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, stilles til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, vil et beløb, som er lig sikkerhedsstillelsen, anses for hævet
- Rentekorrektion forhøjes med 3 pct.point
- Selvstændige, som d. 11. juni havde stillet sikkerhed med virksomhedens aktiver for privat gæld eller som har en negativ indskudskonto, kan fremover ikke spare op i virksomhedsordningen. Foranstående gælder dog kun, såfremt summen af den nominelle værdi af sikkerhedsstillelsen og den private gæld d. 11. juni 2014 udgjorde et beløb over 100.000 kr.

Lovforslagets formål er⁴ *at sikre, at selvstændige, der anvender virksomhedsordningen, ikke kan udnytte ordningen utilsigtet i strid med den oprindelige hensigt.* Foranstående skal bl.a. gøres ved at sikre, at *selvstændige ikke kan indskyde privat gæld med henblik på at afdrage herpå med lavt beskattede midler, hvis indskudskontoen er negativ* samt, at det ikke skal være muligt *at stille aktiver i virksomhedsordningen til sikkerhed for bl.a. privat gæld*, samt at forhøje rentekorrektionsraten med 3 pct.point.

Denne opgave har til formål at analysere L 200, som blev til Lov nr. 992 af 09.09. 2014, i forhold til bestemmelserne som foretager ændringer i virksomhedsskatteloven med henblik på, hvad loven har medført af ændringer for erhvervsdrivende, som benytter sig af virksomhedsordningen.

2.0 - Afgræsning af opgaven

Opgaven vil omhandle L 200 og dermed Lov nr. 992, meget stringent og vil således kun inddrage den ”oprindelige” og ”øvrige” virksomhedsordning, når dette findes relevant. Yderligere vil der blive anvendt termer, som ikke vil blive nærmere analyseret, idet det ligger udenfor afhandlingens formål at analysere disse termer. Af eksempler, på termer, som anvendes i afhandlingen kan nævnes; kassekreditter, virksomhedspant, negativ pledge, alskyldserklæringer m.fl., som alle er begreber, som vil blive anvendt, men ikke analyseret i afhandlingen.

Det vil igennem opgaven være angivet i noterne, når et relevant begreb er undladt at analysere.

Lov nr. 992, § 2, vil ikke blive analyseret i denne afhandling. § 2, omhandler ændringer i kildeskatteloven. Afhandlingen vil således kun fokusere på ændringer foretaget i virksomhedsskatteloven.

¹ Lovforslaget er d.9.9.2014 blevet vedtaget og d.16.09.2014 blevet offentliggjort som Lov nr. 992 af 16.09.2014 Lov om ændring af virksomhedsskatteloven og kildeskatteloven. Af fremstillingsmæssige årsager og grundet at loven, lovforslagene og hele tilblivelsesprocessen vil blive analyseret benyttes begrebet L 200 omkring det oprindelige lovforslag, ændringsforslaget nummer, såfremt det er efterfølgende ændringsforslag, som bliver analyseret, Lov nr. 992/L992 omkring den endelige vedtagne lov.

² Herefter vil betegnelsen VSL blive benyttet. Virksomhedsskatteloven = LBKG 2013-09-18 nr. 1114

³ Jf. Fremsættelsestalen af Morten Østergaard d. 11. juni 2014 vedr. L200.

⁴ Jf. L 200, bemærkninger til lovforslaget afsnit 2 Lovforslagets formål og baggrund.

Lov nr. 992, § 4, omfattes heller ikke af denne afhandling. § 4 omhandler ændringer i lov om kommunal indkomstskat og vedrører således heller ikke ændringer foretaget i virksomhedsskatteloven.

Ligeledes vil § 3, stk. 9 heller blive omtalt yderligere, da denne angiver, hvornår § 2 har virkning fra og således ikke beskæftiger sig med ændringerne i virksomhedsskatteloven.

3.0 - Virksomhedsskatteloven – En kort introduktion

Da opgavens formål er at analysere en ændringslov til en skattelov af ældre dato, synes det formålmæssigt først, at introducere læseren kort for de begreber, som vil blive omtalt i opgaven, samt give læseren en grundlæggende forståelse for, hvad virksomhedsskatteloven er og benyttes til.

I år 1975 blev det besluttet at gennemføre en ensartet beskatning af indtægt ved selvstændig virksomhed, idet det syntes uholdbart, at beskatningen var forskellig alt efter, om virksomheden blev drevet i personlig regi eller i selskabsform.

Først mange år senere udmøntedes idéerne til en lov og virksomhedsskatteloven blev først til ved lov nr. 144 af 19-03-1986.

Loven havde som udgangspunkt 3 hovedformål;

1: At sikre, at erhvervsmæssige renter kunne fradrages med fuld fradragsværdi. Samtidig forsøgte det med indsættelsen af rentekorrektion at forhindre, at der kunne opnås fuld fradragsværdi af renter af privat gæld.

2: At overskud fra den selvstændige virksomhed kunne opspares i virksomhed mod at betale en virksomhedsskat svarende til selskabsskatten, således at det kun var det, som den erhvervsdrivende reelt hævede fra virksomheden, som blev beskattet med den progressive indkomstskat.

3: Den del af virksomhedens overskud, som kunne have været indtjent ved at have investeret midlerne i virksomheden i en passiv ”sikker” investering, såsom obligationer, blev beskattet som kapitalindkomst i stedet for personlig indkomst⁵

Virksomhedsordningen er udelukkende en regnskabsmæssig opdeling af privatøkonomien og erhvervsøkonomien. Derfor er det udelukkende den skattepligtige, som hæfter for både den private gæld samt den erhvervsmæssige gæld og ejer de private aktiver samt erhvervsmæssige aktiver.⁶ Den skattepligtige kan altid kun have en virksomhedsordning. Driver den skattepligtige flere virksomheder, skal virksomhederne ved anvendelse af virksomhedsordningen betragtes som én virksomhed⁷

Ved indtræden i virksomhedsordningen opgøres en indskudskonto. Indskudskontoen opgøres efter præmisserne i VSL § 3, stk. 3 og 4 og såfremt indskudskontoen er negativ, og den skattepligtige kan dokumentere, at den medregnede gæld er erhvervsmæssig, kan indskudskontoen nulstilles, således at rentekorrektion ikke skal beregnes.⁸

Hovedreglen er, at virksomhedens skattepligtige indkomst opgøres efter skattelovgivningen almindelige regler⁹. Beløb fra virksomheden, som overføres til den skattepligtige i løbet af året, anses for

⁵ Virksomhedsskatteloven med kommentarer (2005), s. 27-31

⁶ VSL § 2

⁷ VSL § 2, stk. 3

⁸ VSL § 3, stk. 5 sammenholdt med VSL § 11

⁹ VSL § 6, stk. 1

overført i overensstemmelse med hæverækkefølgen i VSL § 5, stk. 1. Beløb, som overføres til den skattepligtige, indgår som personlig indkomst.¹⁰ Undtaget herfra er kapitalafkast, som er kapitalindkomst samt beløb, der hæves af indskudskontoen. Beløb fra indskudskontoen kan overføres uden, at skattemæssige konsekvenser for den skattepligtige.

4.0 - Baggrunden for lovændringen

Baggrunden for lovændringen er, at Skatteministeriet i januar 2014, af Finanstilsynet, er blevet opmærksom på, at der blev etableret arrangementer med henblik på at udnytte ordningen.¹¹

Nedenfor vil der vises eksempler på forskellige arrangementer, som kan være nogle af de, som skatteministeriet er blevet oplyst om.

4.1 Sikkerhedsstillelse med erhvervmæssige aktiver for privat gæld¹²

En af de typiske modeller som blev anvendt, havde følgende opsætning:

Den erhvervsdrivende optager en privat kassekredit. Til sikkerhed for den private kassekredit stilles den skattepligtiges erhvervmæssige opsparingskonto.

Den skattepligtige opnår på denne måde, at beskatningen udskydes, selvom den skattepligtige har et privat forbrug, som er højere end hvad, der reelt bliver hævet af virksomhedsordningen. Ofte vil den skattepligtige således kun foretage hævninger i virksomhedsordningen svarende til bundskat, således at topskat undgås og den erhvervsdrivende udelukkende benytter lavt beskattede midler til privatforbrug.

Opmærksomheden skal her henledes på, at ovenstående model før lov nr. 992, ikke var i strid med reglerne. Således kunne man i forarbejderne til den oprindelige virksomhedsordning¹³ læse, at: *Den skattepligtige kan endvidere optage private lån mod sikkerhed i virksomhedens aktiver, uden at dette påvirker indskudskontoen*¹⁴. Modsat synes det ikke klart, om SKAT vil afprøve modellen ud fra et rent omgængelsessynspunkt, idet SKAT i tidligere sager har vundet ud fra et misbrugssynspunkt¹⁵¹⁶.

¹⁰ Jf. VSL § 10, stk. 1

¹¹ Jf. Svar på spørgsmål 2 til L200

¹² Modellen svarer til modellen skitseret af Skatteministeriet i bemærkningerne til L 200 afsnit 3.3.2 Sikkerhedsstillelse med aktiver i virksomhedsordningen.

¹³ LFF nr. 107, bemærkningerne til § 3 – førte senere til Lov af 1986-03-19 nr. 144

¹⁴ Se tilsvarende Virksomhedsskatteoven (2005) side 158 samt LFB nr. 107 i folketingssamlingen 1985-86 spørgsmål 8, hvor der direkte spørges om konsekvenserne ved at der stilles sikkerhed med et erhvervmæssigt aktiv, hvor gælden betragtes som privat gæld og anvendes til anskaffelse af et privat aktiv. Hertil svares: ”Når gælden betragtes som privat gæld og anvendes til anskaffelse af et privat aktiv, påvirker transaktionerne ikke virksomheden og derved ikke nogen af de nævnte konti” Det skal dog anføres, at skatteministeriet i høringsskemaet, s. 33, kommentarerne til bemærkningerne fra FSR, svarer at ovenstående svar er afgivet i en anden kontekst og som følge deraf og at der ikke forefindes retspraksis på området som afgør det, mener skatteministeriet at retstilstanden vedr. sikkerhedsstillelse med for privat gæld med erhvervmæssige aktiver, er uafklaret jf. bemærkningerne til L200 af 11. juni 2014, afsnit 3.3.2, sikkerhedsstillelse med aktiver i virksomhedsordningen.

¹⁵ Se eksempelvis U1998.245H/TfS1998.99.H

¹⁶ Muligheden underbygges også af, at Skatteministeriet i bemærkningerne til L 200, afsnit 3.3.2 anfører at: ”Der ses ikke at foreligge retspraksis omkring den anførte model med sikkerhedsstillelse, så retstilstanden er uafklaret”

4.2 Privat gæld i virksomhedsordningen¹⁷

En anden model til at udskyde den endelige beskatning af virksomhedens overskud er at indskyde privat gæld ved opstart i virksomhedsordningen. Det gøres ved at optage et lån, hvorefter lånet anses for erhvervsmæssigt, mens låneprovenuet placeres privat. På denne måde kunne lånet blive afviklet med lavt beskattede midler, samtidig blev beskatningen af overskud udskudt. Idet den skattepligtige i mange tilfælde, kan leve af låneprovenuet, og derfor ikke behøver at overføre penge fra virksomhedssfæren til privatsfæren.

Da den skattepligtige således ikke behøver at hæve fra virksomheden, har virksomheden bedre likviditet til at kunne afvikle den indskudte private gæld med lavt beskattede midler. Virksomheden kan således afvikle gælden med lavt beskattede midler, idet der kun er blevet betalt virksomhedsskat af beløbet. Den selvstændige vil dog få en latent skat, i form af et voksende opsparat overskud, denne kan den skattepligtige dog udskyde til det opsparede overskud hævnes eller den skattepligtige udtræder af virksomhedsordningen.

En anden grund til at ovenstående var en fornuftigt idé for den skattepligtige, var rentekorrektionens manglende effektivitet, som betød, at der i mange tilfælde ikke var særlige økonomiske konsekvenser af at have en negativ indskudskonto.

5.0 - Negativ indskudskonto

5.1 Hvad er en indskudskonto

Som det kort er nævnt ved introduktionen til virksomhedsordningen, skal der ved starten af regnskabsåret i det år, hvor virksomhedsordningen anvendes første gang, opgøres en indskudskonto.¹⁸

Indskudskontoen er udtryk for den værdi, som den skattepligtige kan hæve i virksomheden skattefrit. Hævninger skal ske efter hæverækkefølgen, dvs., at der ikke kan hævnes af indskudskontoen før virksomhedens overskud og opsparat overskud er hævet.

Indskudskontoen opgøres fra start, som de aktiver den skattepligtige overfører fra privatsfæren til erhvervssfæren fratrukket gæld som indskydes i virksomhedssfæren¹⁹.

Efter opstart reguleres indskudskontoen årligt således, at yderligere tilskud tillægges og eventuelle hævninger fra indskudskontoen fradrages.²⁰

5.2 Hvordan opstår en negativ indskudskonto

En negativ indskudskonto opstår som udgangspunkt, såfremt værdien af indskudte passiver overskrider værdien af indskudte aktiver²¹. Såfremt det kan sandsynliggøres, at alle indskudte aktiver og

¹⁷ Modellen svarer til modellen skitseret af Skatteministeriet i bemærkningerne til L 200 afsnit 3.3.1 Privat gæld i virksomhedsordningen

¹⁸ VSL § 3, stk. 1 og 2

¹⁹ VSL § 3, stk. 3

²⁰ VSL § 3, stk. 6

²¹ Der er i høringssvar og spørgsmål angivet eksempler på, at en skattepligtig får en negativ indskudskonto ved et delalg eller en delomdannelse af virksomheden. Da det ifølge svar på spørgsmål se eksempelvis svar på spørgsmål 19-22 til folketingets skatteudvalg af 5. september 2014 ikke vil have betydning for konsekvensen af at have en negativ indskudskonto uanset, hvordan denne er opstået, vil negativ indskudskonto grundet delomdannelse og delalg ikke blive analyseret.

passiver er erhvervsmæssige, kan indskudskontoen nulstilles.²² Når indskudskontoen kan nulstilles, såfremt der ikke er indskudt andet end erhvervsmæssig gæld, kan det modsat konkluderes, at såfremt indskudskontoen er negativ, er der indskudt privat gæld i virksomhedsordningen.

En nulstilling af indskudskontoen kan kun ske ved opstart af virksomhedsordningen.²³ Derfor vil efterfølgende stigning i aktiver, som er indskudt i virksomheden ikke afspejle sig i indskudskontoen.

I praksis har nogle skattepligtige i dårlige år trukket sine private leveomkostninger af virksomhedens kassekredit, også til trods for, at indskudskontoen i forvejen var tømt. Her opstår således en negativ indskudskonto, selvom gælden eventuelt kan holdes i virksomhedens friværdi. Reelt burde den skattepligtige, for at undgå at få en negativ indskudskonto, og således reelt tage et lån i virksomheden, have fået en privat kassekredit til dækning af sine private leveomkostninger, idet disse omkostninger er virksomheden uvedkommende.²⁴

5.3 Konsekvens af at have en negativ indskudskonto før lovændringen

Såfremt den skattepligtige før lovændringen havde et positivt afkastgrundlag efter VSL § 7, havde det ingen konsekvenser for den skattepligtige at have en negativ indskudskonto. Såfremt den skattepligtige havde en negativ indskudskonto, et negativt afkastgrundlag og nettorenteudgifter i virksomheden, ville den skattepligtige før lovændringen blive udsat for rentekorrektion²⁵. Se afsnit 6 omkring rentekorrektion.

5.4 Fortolkning af lov nr. 992's konsekvenser af en negativ indskudskonto

Efter Lov nr. 992 § 1, nr. 6, som vil blive indsat i VSL § 11, stk. 4, kan den erhvervsdrivende fremadrettet ikke spare op i virksomheden, såfremt den erhvervsdrivende har en negativ indskudskonto enten ved opstart af virksomhed eller ved efterfølgende indkomstårs start eller udløb.

Virkingen af bestemmelsen er, at virksomhedens skattepligtige overskud hvert år vil anses for overført til den selvstændiges privatøkonomi og som følge deraf, blive beskattet som personlig indkomst for den selvstændige.

Bestemmelsen gør således, at indkomstudligning, som var et af de oprindelige formål med virksomhedsordningen²⁶, reelt bliver sat ud af kraft for erhvervsdrivende, som har en negativ indskudskonto.

6.0 - Rentekorrektion

6.1 Formålet med rentekorrektion

Såfremt indskudskontoen er negativ, enten ved påbegyndelsen af virksomhedsordningen eller ved efterfølgendes års begyndelse eller udløb, skal rentekorrektion beregnes.²⁷

²² VSL § 3, stk. 5

²³ VSL § 3, stk. 5 henviser til VSL § 3, stk. 2-4, disse bestemmelser henviser udelukkende til opstart af virksomhed og derfor kan der ikke løbende foretages nulstilling af indskudskontoen.

²⁴ Se eksempelvis høringssvaret fra Landbrug og Fødevarer

²⁵ VSL § 11, stk. 1, 1. pkt.

²⁶ Jf. LFF nr. 107, folketingsåret 1985/1986, almindelige bemærkninger til lovforslaget nr. 3

²⁷ Jf. VSL § 11, stk. 1.

Når rentekorrektion beregnes, fradrages et beløb svarende til rentekorrektionen i kapitalindkomsten og tillægges den personlige indkomst.²⁸ Via denne måde sikres, at fordelene ved at have lån i sin virksomhedsøkonomi bliver formindsket, idet den skattepligtige opnår et rentefradrag svarende til, hvis lånet var optaget privat, samtidig bliver den skattepligtige beskattet af renten som personlig indkomst.

Rentekorrektion blev, grundet ovenstående, anset for at have en selvkontrollerende effekt, således at det ikke for SKAT var nødvendigt at undersøge, om der var privat gæld i virksomhedsordningen.²⁹ SKAT var dog allerede fra start opmærksom på, at når den faktiske rente ikke svarer til kapitalafkastsatsen, vil reglen kunne udnyttes, hvilket i mange tilfælde også er det, som er sket³⁰. Herudover glemte lovgiver, at når den private gæld er i virksomhedens sfære, kan gælden blive serviceret af virksomhedens midler, og dermed kan gælden afdrages hurtigere.

6.2 Rentekorrektion indtil Lov nr. 992

Før lov nr. 992 blev rentekorrektion udregnet som afkastsatsen ganget den største negative saldo på indskudskontoen. Dog kunne beløbet højst udgøre afkastsatsen ganget med det største negative afkastgrundlag³¹. Rentekorrektion kunne ej heller overstige virksomhedens nettorenteudgifter.

Virksomhedens afkastgrundlag bliver beregnet som virksomhedens aktiver med fradrag af gæld, indestående på mellemregningskonto og beløb der overføres til privatøkonomien fra indkomstårets start.³² Virksomhedens kan derfor sagtens have en negativ indskudskonto uden at skulle betale rentekorrektion, idet virksomhedens afkastgrundlag er positiv eller virksomheden har afdraget sin gæld, således at der ikke i virksomheden findes renteudgifter.

Satsen, som blev benyttet til beregning af rentekorrektion og kapitalafkast, blev beregnet efter VSL § 9. Satsen beregnes en gang årligt ud fra formlen i VSL § 9, og bliver offentliggjort af SKAT. Satsen for rentekorrektion og kapitalafkast var derfor ens.

For den erhvervsdrivende betød dette, at penge, som blev lånt i virksomheden, blev forrentet med samme sats som penge investeret i virksomheden. I 2014 var kapitalafkastsatsen på 2 %. Kapitalafkast fungerer modsat rentekorrektion, således at afkastet bliver fradraget den personlige indkomst og i stedet bliver tillagt kapitalindkomsten. Således sikres det, at beskatningen af det investerede i virksomheden bliver beskattet hos den skattepligtige som andre finansielle indtægter.

6.3 Rentekorrektion efter lov nr. 992

Efter L992, § 1, nr. 1 indsættes en ny § 9 a i virksomhedsskatteloven:

*En gang årligt opgøres en rentekorrektionssats. Ved opgørelsen af satsen finder § 9, 2.-5. pkt. anvendelse. Den herved opgjorte sats oprundes derefter til nærmeste hele procentsats. Satsen kan ikke være mindre end 0 pct.*³³³⁴

²⁸ Jf. VSL § 11, stk. 3

²⁹ Jf. L107, 1985 - de almindelige bemærkninger, pkt. 7

³⁰ Jf. cirkulære nr. 21 af 09.12. 1986, punkt 69

³¹ Jf. VSL § 11, stk. 1

³² VSL § 7, stk. 1

³³ Jf. L 200, det oprindelige lovforslag, § 1 nr. 1.

³⁴ Bestemmelsen har været uændret gennem hele lovgivningsprocessen og er således vedtaget i sin oprindelige form

Baggrunden for indsættelsen af bestemmelsen er, at når rentekorrektionssatsen forhøjes med 3 procentpoint i forhold til kapitalafkastsatsen, så vil det være mindre attraktivt at indskyde privat gæld i virksomhedsordningen³⁵.

Med bestemmelsen indføres et nyt begreb i virksomhedsordningen; rentekorrektionssats. Indtil nu, er kun begrebet kapitalafkastsats³⁶ benyttet.

Herefter beregnes kapitalafkast med kapitalafkastsatsen efter VSL § 9 og rentekorrektionssatsen beregnes efter L 992, § 1, nr. 1, 2.pkt, det nye § 9 a i virksomhedsskatteoven (herefter kaldet VSL § 9 a).

Den nye rentekorrektionssats beregnes på samme grundlag som kapitalafkastsatsen jf. VSL § 9 a, 2. pkt. Forhøjelsen med 3 procentpoint i forhold til kapitalafkastsatsen sker ved, at den beregnede sats efter VSL § 9, 6 pkt., nedsættes med 2 procentpoint og derefter nedrundes til nærmeste hele procentsats. Ved at § 9 a blot oprunder den oprindelige sats, vil rentekorrektionssatsen altid være 3 procentpoint højere end kapitalafkastsatsen.

Indsættelsen af den nye § 9 a, skal ses i sammenhæng med ændringerne som foretages ved L 992, § 1, nr. 3-5. Ved disse bestemmelser ændres ordlyden i VSL § 11 fra afkastsatsen efter 9 til rentekorrektionssatsen efter § 9 a.

Rentekorrektionssatsen benyttes herefter ved negativ indskudskonto enten ved påbegyndelse af virksomhedsordningen, eller ved efterfølgende indkomstårs begyndelse eller udløb³⁷.

Selve rentekorrektionen kan også efter lovændringen højst udgøre rentekorrektionssatsen gange med det største negative afkastgrundlag.³⁸ Der vil således ikke blive beregnet rentekorrektion, til trods for en negativ indskudskonto, såfremt afkastgrundlaget ikke er negativt.

Medvidere kan rentekorrektionen højst udgøre et beløb svarende til virksomhedens nettorenteudgifter med tillæg af kurstab og fratrukket skattepligtige kursgevinster³⁹.

Personer, der ikke før lovændringen blev ramt af rentekorrektion, vil derfor heller ikke blive ramt af rentekorrektion efter lovændringen.

For de personer, som var ramt af rentekorrektion før lovændringen, har ændringen den betydning, at rentekorrektionen bliver 3 procentpoint højere end rentekorrektion har været før lovændringen.

Bestemmelserne vedr. ændringer om rentekorrektionen har virkning fra og med indkomståret 2015. Såfremt den skattepligtige havde påbegyndt indkomståret den 11. juni 2015, vil bestemmelsen først have virkning fra og med indkomståret 2016⁴⁰.

³⁵ Bemærkningerne til L 200, afsnit 4.3 Rentekorrektion

³⁶ Jf. VSL § 9 og § 11

³⁷ Jf. VSL § 11 sammenholdt med Lov nr. 992

³⁸ Jf. VSL § 11, stk. 1, 3. pkt.

³⁹ Jf. VSL § 11, stk. 1, 4. pkt.

⁴⁰ Jf. L992, § 3, stk. 2.

7.0 - VSL § 10, stk. 6, Sikkerhedsstillelse med virksomhedens aktiver for privat gæld

7.1 Indledning

Bestemmelsen om sikkerhedsstillelse med virksomhedens aktiver, er den bestemmelse, som gennem lovforslagets behandling er blevet ændret mest og har skabt mest forvirring og debat.

Bestemmelsen har virkning fra og med fremsættelsen af lovforslaget d. 11. juni 2014⁴¹, således at sikkerhedsstillelse fra og med den 11. juni 2014 blev berørt af lovforslaget.

Der har igennem lovgivningsprocessen været megen tvivl og mange spørgsmål vedrørende bestemmelsens forståelse. Afsnit 7.2 vil udelukkende fokusere på, hvorledes beskatning af sikkerhedsstillelsen skal foregå. Efterfølgende vil der blive lavet analyser af forskellige begreber i den endelige VSL § 10, stk. 6.

Det er flere gange i høringssvarene angivet som urimeligt, at hovedaktionæren har mulighed for at stille sine aktier i selskabet til sikkerhed for et privat lån, mens en erhvervsdrivende efter d. 11. juni ikke har mulighed for at benytte sig af sin erhvervsformue til at skaffe lån til private goder⁴². Svaret til disse bemærkninger har fra ministeriets side været, at der er foretaget et valg af to forskellige organisationsformer, med heraf medfølgende fordele og ulemper. Det anses derfor ikke som et argument for, at sikkerhedsstillelse med virksomhedens aktiver ikke skulle have konsekvenser for den erhvervsdrivende.⁴³

7.2 Beskatningen af nye sikkerhedsstillelser

7.2.1 Analyse af bestemmelsens beskatningshjemmel

Der vil i det følgende blive lavet både en objektiv samt en subjektiv fortolkning af beskatningshjemlen i § 10, stk. 6. I Danmark synes tendensen at være, at domstolene afsiger dom ud fra en samlet vurdering⁴⁴, som især lægger vægt på en rimelighedsbetragtning⁴⁵. Der synes dog i teorien at være uenighed om, om der i skatteretten især benyttes objektiv eller subjektiv fortolkning.⁴⁶

7.2.1.1 Objektiv fortolkning

Objektiv fortolkning fokuserer på lovtekstens ordlyd og inddrager således ikke forarbejderne⁴⁷. Ifølge ordlyden sker der, ved sikkerhedsstillelse med virksomhedens aktiver for virksomheden uvedkommende gæld, det, at et beløb, svarende til det laveste beløb af gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse, anses for overført til den skattepligtige.⁴⁸

⁴¹ Jf. L992, § 3, stk. 3.

⁴² Se eksempelvis høringssvarene fra Dansk erhverv samt Danske advokater

⁴³ Jf. Høringsskemaet, s.14 bemærkningerne til kommentarer fra Dansk Erhverv samt s. 20, bemærkningerne til kommentarerne fra Danske advokater.

⁴⁴ Jf. Lærebog om indkomstskat s. 134

⁴⁵ Retskilde og retsteorier s. 239

⁴⁶ Se således Skatteretten 1, hvori det ikke synes at være praksis på det skatteretlige område at benytte sig af objektiv fortolkning, modsat lærebog om indkomstskat s. 134, hvori de henviser til, at der i nyere praksis har fundet en prioritering sted, således at det først og fremmest er lovens ordlyd der tillægges betydning og dernæst lovens forarbejder ved lovfortolkning.

⁴⁷ Jf. retskilder og retsteorier s. 83, Lærebog om indkomstskat s. 134

⁴⁸ Jf. VSL § 10, stk. 6

Konsekvensen af en sikkerhedsstillelse er således en overførsel af det laveste beløb til den skattepligtige. Overførsler til den skattepligtige reguleres i virksomhedsskattelovens kapitel 3⁴⁹. Ifølge VSL § 5, stk. 1 anses overførsel af værdier fra virksomheden til den skattepligtige som foretaget i hæverækkefølgen, hvilket vil sige: kapitalafkast, overskud, opsparet overskud og sluttelig indestående på indskudskontoen. Overføres yderligere værdier træder VSL § 11 i kraft jf. VSL § 5, stk. 2. VSL § 11 omhandler negativ indskudskonto og dertilhørende rentekorrektion.

Fra ovenstående kan konkluderes at, efter en objektiv fortolkning vil en sikkerhedsstillelse med virksomhedens aktiver for privat gæld have den konsekvens, at der vil ske en overførsel af værdier i hæverækkefølgen til den skattepligtige.

7.2.1.2 Subjektiv fortolkning

Subjektiv fortolkning inddrager forarbejder og bemærkninger til bestemmelsen i fortolkningen. Det er i teorien antaget, at udtalelser i forarbejder ikke alene er tilstrækkeligt til at afgøre en sag⁵⁰.

Bemærkningerne til bestemmelsen er gennem lovgivningsprocessen blevet ændret. Nedenfor vil der derfor først blive inddraget de oprindelige bemærkninger i en subjektiv analyse af bestemmelsen og derefter vil bemærkninger til ændringsbestemmelsen blive analyseret.

L200, fremsat d. 11. juni 2014

Bestemmelsen om sikkerhedsstillelse med virksomhedens aktiver havde i lovforslaget af 11. juni 2014 § 1 nr. 2 følgende ordlyd:

I § 10 indsættes som stk. 6

Stk. 6 stilles aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses et beløb svarende til sikkerhedens størrelse for overført til den skattepligtige

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at beløbet anses for overført i overensstemmelse med hæverækkefølgen i VSO § 5. Ifølge hæverækkefølgen vil de beløb, som bliver hævet være kapitalafkast, overskud, opsparet overskud og sluttelig indskudskontoen.

En skattepligtig, som stiller sine erhvervsmæssige aktiver til sikkerhed for virksomhedens uvedkommende gæld, vil derfor skulle beskattes af et beløb svarende til sikkerhedsstillelsens størrelse. Beløbet skal herefter fratrækkes af kapitalafkast, overskud, opsparet overskud og såfremt disse ikke rækker, også af indskudskontoen⁵¹. Såfremt indskudskontoen heller ikke er nok til at beløbet anses for hævet, vil reglerne om rentekorrektion finde sted, idet indskudskontoen vil være negativ.

Konsekvensen af at stille erhvervsmæssige aktiver til sikkerhed for privat gæld, vil således efter det fremsatte lovforslag have den konsekvens, at et beløb svarende til sikkerhedsstillelsens værdi anses for overført til den skattepligtige og dermed med beskatning af kapitalafkast, overskud og opsparet overskud til følge. Det vil for den skattepligtige svare til en fremrykket beskatning, men vil derudover ikke have andre økonomiske konsekvenser for den skattepligtige.

Som det ses, fører den objektive fortolkning og den subjektive fortolkning af det oprindelige fremsatte lovforslag således til samme konklusion i forhold til beskatningen. Der var derfor ikke grund

⁴⁹ VSL § 5

⁵⁰ Jf. Retskilder og retsteorier, s. 235, Lærebog om indkomstskat s. 134

⁵¹ Jf. L 200 af d. 11. juni 2014 side 11, bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, til nr. 2

til at betvivle fortolkningen af, hvorledes beskatningen skulle foregå for de, som fortolkede på loven. De skattepligtige har derfor kunnet agere i overensstemmelse med fortolkningen af loven, hvilket ”kun” ville føre til at midler ansås for hævet med beskatning til følge, evt. som yderste konsekvens, rentekorrektion.

Høringsskema udsendt d. 11. august 2014

To måneder efter lovforslagets fremsættelse, d. 11. august, udkom høringsskemaet, hvor Skatteministeriet kommenterede nogle af alle de indsendte høringssvar. Her fremkom Skatteministeriet med en helt ny måde for beskatning af sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld.

Af kommentarerne⁵² til bemærkningerne fra Agroskat fremgår, at ... *Det er ikke hensigten, at den foreslåede bestemmelse skal indgå i hæverækkefølgen, fordi der er tale om en værnsregel.*⁵³ Endnu mere klart bliver dette uddybet i et svar til FSR, som bemærker, at når en sikkerhedsstillelse anses for hævet, må hævnningen anses for et beløb hensat til senere hævnning i regnskabet, hvilket vil være en naturlig konsekvens af at betragte sikkerhedsstillelsen for overført til den skattepligtige i overensstemmelse med hæverækkefølgen. Hertil svarer Skatteministeriet, at: *Det vil blive præciseret i et ændringsforslag, at når sikkerhedsstillelse anses for overført, sker dette uden for den almindelige hæverækkefølge, ved at et tilsvarende beløb tillægges virksomhedens overskud, som anses for hævet af den skattepligtige.*⁵⁴

Skatteministeriet ændrer her holdning i forhold til de oprindelige bemærkninger. Konsekvenserne ved at stille erhvervsmæssige aktiver til sikkerhed for privat gæld er således blevet væsentligt højere for den skattepligtige, idet den skattepligtige nu, ifølge høringssvarene, bliver beskattet af et fiktivt beløb udenom hæverækkefølgen. Der er derfor ikke længere blot tale om en fremrykket beskatning. Høringssvarene medførte tvivl for de berørte for, hvad deres handlinger de sidste to måneder, har haft af konsekvenser samt, hvad konsekvensen vil være efterfølgende.

Ændringsforslag til L200 af d.03. september 2014

Den 3. september 2014, knap en måned efter høringsskemaerne blev offentliggjort, fremkom det første ændringsforslag til L200⁵⁵. Ordlyden af det kommende § 10, stk. 6 er i dette forslag blevet ændret til:

Stk. 6.

Stilles aktiver i virksomhedsordningen til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse for overført til den skattepligtige, jf. dog stk. 7-9.

Opgørelsen af beløbet sker på det tidspunkt, hvor der stilles sikkerhed.

Der er ikke sket nogen ændring i forhold til ordlyden af, hvorledes beskatningen skal foregå, idet et beløb svarende til sikkerhedsstillelsen stadig skal anses for overført til den skattepligtige. Den objektive fortolkning er således ikke blevet ændret.

I stedet ændredes bemærkningerne til bestemmelsen, således at det heraf fremgår, at:

⁵² Som svar på spørgsmålet: om en tilbagebetaling af private lån med sikkerhed i virksomhedens aktiver medfører, at et tilsvarende beløb godskrives i hæverækkefølgen

⁵³ Se tilsvarende kommentarerne til bemærkningerne fra Dansk Industri, høringsskemaet s. 24

⁵⁴ Høringsskema af 11. august 2014 side 34 af 51, Skatteministeriets svar til FSR

⁵⁵ Ændringsforslaget til bestemmelsen blev ophævet ved fremsættelse af nyt ændringsforslag d. 08. september 2014. § 10, stk. 6 og bemærkningerne til denne er dog videreført i uændret form.

Det beløb, der anses for overført til den skattepligtige ifølge den foreslåede § 10, stk. 6, i virksomhedsskatteoven, overføres uden for den almindelige hæverækkefølge. Det sker ved, at beløbet tillægges virksomhedens indkomst og anses for hævet af den skattepligtige. Der er alene tale om bogholderimæssige posteringer. Hvis der følger kontante beløb med ved overførslen, vil dette i sig selv blive anset for en hævning.⁵⁶

Som udgangspunkt er bemærkningerne forholdsvis klare. Beløbet, der anses for overført til den skattepligtige, skal tillægges virksomhedens indkomst, og derefter anses for hævet. Det er dog nødvendigt at analysere, hvorledes bemærkningerne stemmer overens med resten af virksomhedsskatteoven.

Virksomhedens skattepligtige indkomst opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler jf. VSL § 6, stk. 1. Ingen steder i skattelovgivningens almindelige regler forefindes der hjemmel til at tillægge en sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld til virksomhedens skattepligtige indkomst. Det eneste sted i skattelovgivningen, som evt. kunne anføres som hjemmel er SL⁵⁷ § 4, som er den opsamlende bestemmelse i forhold til skattepligtige indtægter. Sikkerhedsstillelsen kan dog ikke anses for at være en indtægt for virksomheden og hjemmel til at tillægge sikkerhedsstillelsen til virksomhedens indkomst, kan derfor heller ikke findes her. Der synes dermed ikke at kunne findes hjemmel til at tillægge sikkerhedsstillelsen til virksomhedens indkomst, idet dette hverken er hjemlet i § 10, stk. 6, udover at det anføres i bemærkningerne, eller i skattelovgivningens almindelige regler for opgørelse af en virksomheds indkomst.

Ovenstående gør, at såfremt sikkerhedsstillelsen bliver tillagt virksomhedens indkomst, anses det ikke for at være en skattepligtig indkomst for virksomheden, på samme måde som eksempelvis et salg af et hus, som er tidligere beboet af den skattepligtige og efterfølgende udlejes og anbringes i virksomhedsordningen. Indkomsten fra salg af huset vil anses for skattefri jf. EBL⁵⁸ § 8, stk. 1. Indkomsten vil dog stadig gå ind i virksomhedsøkonomien, da ejendommen har været anbragt her. I virksomhedsøkonomien vil avancen blive betragtet som en skattefri indtægt, men såfremt beløbet bliver overført til den skattepligtige, sker dette stadig i hæverækkefølgen, men det er således kun den skattepligtige del af overskuddet, som skal medregnes i den skattepligtiges personlige indkomst jf. VSL § 10, stk. 1. Skattefrie overskud, som overføres vil derfor ikke skulle beskattes ved den skattepligtige, men dog anses for hævet i hæverækkefølgen. VSL § 5, angiver i hæverækkefølgen at det først og fremmest er overskud der anses for overført. Da der ikke er anført skattepligtigt overskud, ligesom eksempelvis i VSL § 10, må det antages at være hele virksomhedens overskud der betragtes således. Herefter er det så kun den skattepligtige del af overskuddet, som skal medregnes til den skattepligtiges personlige indkomst jf. VSL § 10. En overførelse af et ikke skattepligtigt overskud til den skattepligtige, vil derfor ingen konsekvens have for den skattepligtige⁵⁹⁶⁰.

⁵⁶ Jf. Ændringsforslag af 03.09.2014, side 7, bemærkninger til bestemmelsen. Lignende svar blev givet som svar på spørgsmål nr. 13, offentliggjort d. 02.09.2014

⁵⁷ Lov nr. 149 af 10/04/1922, Lov om indkomst- og Formueskat til Staten

⁵⁸ LBK nr. 1200 af 30/09/2013, Bekendtgørelse af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom

⁵⁹ I den juridiske vejledning afsnit C.C.5.2.8.1, opgørelse efter skattelovgivningens almindelige regler, står der at; *Fortjeneste ved salg af en ejendom, der indgår i virksomhedsordningen, skal medregnes til virksomhedens overskud. Det er uden betydning, om fortjenesten er omfattet af EBL og er kapitalindkomst efter PSL. Fortjenesten kan spares op på samme måde som anden indkomst i virksomhedsordningen.* Dette synes dog ikke at kunne ændre på ovenstående analyse, idet fortjenesten ved salg af et hus omfattet af EBL § 8, er skattefri uanset, hvilken sfære den indgår i.

⁶⁰ Finansrådet anfører i sit høringssvar af 9. juli 2014, at overskuddet ved salg af en skattefri ejendom, fragår overførselsbeløbet på indskudskontoen jf. VSL § 3, stk. 6, således at indskudskontoen bliver negativ.

Formålet med ovenstående analyse er, at det må være det samme, der sker, såfremt skatteministeriet fastholder, at en sikkerhedsstillelse skal tillægges virksomhedens indkomst og derefter anses for overført til den skattepligtige. Da der ikke findes nogen hjemmel til, at sikkerhedsstillelsen bliver skattepligtig, må det anses for at være et skattefrit overskud, som anses for overført til den skattepligtige. Da det kun er skattepligtigt overskud, som tillægges den personlige indkomst jf. VSL § 10, stk. 1, vil det reelt ingen betydning have for den skattepligtige, såfremt der stilles sikkerhed med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld. Da jeg er bevidst om, at det ikke er formålet med bestemmelsen, fortsættes analysen af beskatningshjemlen herunder for at se, om der via en anderledes argumentation, kan nås det af Skatteministeriet ønskede resultat; at sikkerhedsstillelsen skal beskattes hos den skattepligtige som personlig indkomst, når en sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for virksomheden uvedkommende gæld forekommer.

Alternativt kan der argumenteres med, at hjemmel til beskatning findes ved, at bestemmelsen er indsat i § 10, da § 10's øvrige bestemmelser giver hjemmel til, at virksomhedens skattepligtige overskud skal medregnes i den skattepligtiges personlige indkomst. Modsat beskriver § 10, stk. 1-5, hvorledes skattepligtigt overskud og opsparet overskud skal beskattes hos den skattepligtige. Bestemmelsen giver dermed ikke hjemmel til at tillægge et beløb til virksomhedens indkomst og for at anse beløbet for hævet. Endnu mindre giver den hjemmel til at anse et fiktivt beløb for et skattepligtigt beløb hos hverken virksomheden eller den skattepligtige. Derfor synes det, at bestemmelsen bliver indsat i § 10, ikke at kunne yde støtte til den i bemærkningerne anførte beskatningsmetode.

Metoden, som skatteministeriet anser for den rigtige i bemærkningerne til ændringsforslaget, minder meget om beskatning af privat brug af virksomhedens aktiver⁶¹. Denne beskatning har dog hjemmel direkte i loven, idet VSL § 1, stk. 3, henviser direkte til LL⁶² § 16, som hjemler beskatningsretten for privat brug af virksomhedens aktiver. Dette kan således heller ikke bidrage til skatteministeriets fortolkning.

Af ovenstående kan udledes, at den fortolkning af bestemmelsen, som Skatteministeriet anfører i bemærkningerne til ændringsbestemmelsen, ikke har sammenhæng med en ordlydsfortolkning af bestemmelsen, eller i øvrigt i den resterende lovgivning. Og såfremt bemærkningerne benyttes på den anførte metode, vil dette reelt føre til, at en sikkerhedsstillelse ingen konsekvens vil have for den skattepligtige.

Bestemmelsen Finansrådet henviser til regulerer indskudskontoen såfremt den skattepligtige overfører værdier fra virksomhedssfæren til privatsfæren, såfremt de overførte værdier ikke er overskud. I virksomhedsordningen benyttes to begreber for overskud – ”overskud” eksempelvis i § 3, stk. 6 og § 5 nr. 2 og ”skattepligtigt overskud”, som fx benyttes i § 10, stk. 1. Ved salg af et hus, hvorpå der opstår et overskud ved salget, vil beløbet derfor kunne overføres til den skattepligtige i hæverækkefølgen, som overskud, uden at dette medfører at beløbet bliver beskattet efter VSL § 10, stk. 1, idet det ikke må anses som unormal, at operere med begreberne ”overskud” og ”skattepligtigt overskud”. Dette til trods, at virksomhedsskatteordningen netop er en skatteteknisk beregningsregel, idet den ved ovenstående måde, netop tager hensyn til, at der også i virksomheden kan opstå skattefrie indtægter og at dette ikke skal lægges den skattepligtige til last at overføre disse til privatøkonomien.

SKAT synes dog ikke at protestere mod Finansrådets bemærkning, idet det angives i kommentarerne til bemærkning, høringskemaet s. 25, at *det bekræftes, at der i visse tilfælde kan opstå en negativ indskudskonto, hvis den selvstændigt erhvervsdrivende har hævet skattefrie avance fra salget af en ejendom.*

⁶¹ Jf. Den juridiske vejledning C.C.5.2.8.1, Opgørelse efter skattelovgivningen almindelige regler, hvori SKAT i punkt-opstillingen opregner at: *Værdien af privat brug af virksomhedens aktiver og ikke bogførte varer til privat brug, skal tillægges til virksomhedens indkomst. Et tilsvarende beløb skal anses for overført til den selvstændige.*

⁶² LBK nr. 1041 af 15.09.2014, Bekendtgørelse af lov om påligningen af indkomstskat til staten (Ligningsloven)

Min bedømmelse er derfor, at domstolene burde nå frem til, at der ikke er hjemmel til at tillægge beløbet til virksomhedens indkomst og derefter anse det for hævet. Den rigtige fortolkning af bestemmelsen, set i forhold til bestemmelsens ordlyd og systematikken i virksomhedsskatteordningen er, at et beløb, svarende til det mindste af sikkerhedens størrelse eller gældens værdi, skal anses for overført i overensstemmelse med hæverækkefølgen, således at en beskatning vil anses for fremrykket og som yderste konsekvens vil der forekomme en negativ indskudskonto og evt. rentekorrektion.

Ovenstående vil stadig kunne anses som en værnsregel, idet den skattepligtige opnår en fremrykket beskatning, hvilket ville svare til, at pengene reelt var hævet fra virksomheden, samtidig vil den skattepligtige, som konsekvens af den nye § 11, stk.4 og en negativ indskudskonto, ikke efterfølgende kunne spare op i virksomheden, hvilket også har en præventiv effekt, idet en af virksomhedsordningens hovedelementer således bliver sat ud af kraft.

Den skattepligtige vil herefter kunne føre beløbet på kontoen "hensat til senere hævning", således at beløbet altid senere kan overføres til den skattepligtige uden ekstra beskatning.

7.2.2 Arbejdsmarkedsbidragspligt af en sikkerhedsstillelse

7.2.2.1 Den af Skatteministeriet anførte metode i bemærkningerne

Såfremt retspraksis vil vise ovenstående konklusion ikke er rigtig og den af Skatteministeriets nævnte konsekvens, hvor sikkerhedsstillelse bliver tillagt virksomhedens overskud og derfor anses for hævet af den skattepligtige, anses for den korrekte, opstår spørgsmålet, om der skal betales arbejdsmarkedsbidrag (herefter kaldet am-bidrag) af beløbet, som der skal ved overførsel af virksomhedens almindelige overskud.

Ifølge AMBI⁶³ § 1 skal alle personer, som er skattepligtige her til landet svare arbejdsmarkedsbidrag på 8 % af grundlaget. Grundlaget for arbejdsmarkedsbidrag for selvstændigt erhvervsdrivende, som anvender virksomhedsordningen i virksomhedsskatteoven, udgør summen af overførsel fra virksomhedens skattepligtige overskud med fradrag af kapitalafkast, overførsel af opsparet overskud med tillæg af betalt virksomhedsskat af beløbet samt rentekorrektion, som medregnes til den personlige indkomst jf. AMBI § 5.

Det relevante spørgsmål i forbindelse med den af Skatteministeriet anførte beskatning af sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld er derfor, om sikkerhedsstillelsen anses for overført som en del af virksomhedens skattepligtige overskud.

Som det overfor er analyseret, mener Skatteministeriet, at sikkerhedsstillelsen skal tillægges virksomhedens indkomst og derefter anses for overført til den selvstændige. Det antages som sagt her, at Skatteministeriets beskatningsmetode bliver anset for korrekt til trods for min uenighed i dette jf. ovenfor. Da jeg ovenfor er nået frem til, at en sikkerhedsstillelse, der tillægges virksomhedens indkomst, ikke kan anses for at udgøre et skattepligtigt overskud, men derimod blot et skattefrit fiktivt overskud, idet der ikke forefindes beskatningshjemmel, vil dette medføre, at der ikke vil skulle betales am-bidrag af en overførsel, som sker grundet en sikkerhedsstillelse efter den i bemærkningerne af Skatteministeriets anførte metode.

⁶³ Lov nr. 471 af 12/06/2009, Lov om arbejdsmarkedsbidrag

7.2.2.2 Ved overførsel af sikkerhedsstillelsen

Såfremt et beløb svarende til sikkerhedsstillelsen bliver overført til den skattepligtige i overensstemmelse med hæverækkefølgen, vil der med undtagelse af kapitalafkast og beløb hævet fra indskudskontoen, skulle ske betaling af am-bidrag jf. AMBI § 5. Eventuel rentekorrektion medregnes også i grundlaget for arbejdsmarkedsbidrag jf. AMBI § 5.

7.3 Beskatningsbeløbet

Ved ændringsforslag nr. 12 blev beløbet, som skal anses for overført til den skattepligtige ved sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld, ændret fra at være ”sikkerhedens størrelse”⁶⁴ til at være ”*det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse*”⁶⁵.

Den nedenstående analyse vil som udgangspunkt kun beskæftige sig med den sidste formulering, idet ”sikkerhedens størrelse” fra start bragte så stor forvirring, at det vil være for pladskrævende at beskrive de tvivlsspørgsmål, som opstod grundet denne formulering. Heller synes det at være til andet formål, end endnu engang at vise, hvor stor forvirring, der har været gennem hele lovgivningsprocessen, og hvilke tvivlsspørgsmål den skattepligtige har stået med fra lovforslagets fremsættelse til dets vedtagelse. Der vil være nogle skattepligtige, som har ageret i henhold til begrebet ”sikkerhedens størrelse” og derfor kan være ramt af nogle af konsekvenserne i lovgivningen. Der vil i afsnit 7.3.3 blive redegjort for, hvilke dispositioner, som eksempelvis kan være blevet ramt af, at ordlyden i bestemmelsen blev ændret til det nuværende.

7.3.1 Gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse

Gældens størrelse fastlægges som gældens kursværdi på tidspunktet for sikkerhedsstillelsen, mens sikkerhedsstillelsens størrelse fastlægges som aktivernes handelsværdi⁶⁶.

Ovenstående gør, at såfremt der optages et privat lån på 1 mio. og der stilles sikkerhed med en erhvervsmæssig benyttet ejendom til en værdi på 3 mio., så er det et beløb på 1 mio. som skal anses for overført til den skattepligtige.

Omvendt, hvis der optages et privat lån på 3 mio. og der stilles sikkerhed med en erhvervsmæssig benyttet ejendom på 1 mio., så er det stadig kun et beløb på 1 mio., som skal anses for overført til den skattepligtige, idet det er det laveste af de to beløb, som anses for overført til den skattepligtige. I dette eksempel er det dog nødvendigt at være opmærksom på, om en evt. modregningsadgang kan gøre, at der alligevel anses for at være stillet sikkerhed for det usikrede beløb på 2 mio. jf. om hvornår den generelle modregningsadgang kan anses for en sikkerhedsstillelse i afsnit....

Herefter vil efterfølgende udsving i sikkerhedsstillelsens værdi ikke have skattemæssige konsekvenser, såfremt sikkerhedsstillelsen ikke er en såkaldt ”flydende sikkerhedsstillelse”, som eksempelvis virksomhedspant. For faste sikkerhedsstillelser er det således, kun sikkerhedsstillelsens værdi på det tidspunkt, hvor der stilles sikkerhed, som har betydning. Vedrørende konsekvenserne af, at stille et virksomhedspant henvises til afsnit...

Herudover kan der være nogle specielle former for trækingsretter, eksempelvis en kassekredit. Denne vil blive analyseret nedenfor i afsnit..

⁶⁴ Jf. § 1, nr. 2 i L200 af 11. juni 2014

⁶⁵ Jf. ændringsforslag nr. 12 til L200 af 8. september 2014, som er vedtaget uændret.

⁶⁶ Jf. Bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12 til L 200 af 8. september 2014

7.3.2 Kassekreditter

Når den skattepligtige opretter en kassekredit, får den skattepligtige en trækingsret på kassekredit-ten. Det, at den skattepligtige stiller sikkerhed for hele kassekredit-ten, gør ikke, at den skattepligtige ved sikkerhedsstillelsen anses for at have overført et beløb svarende til trækingsretten. Den skattepligtige skal således kun anses for at have overført et beløb svarende til det største træk på kassekredit-ten i løbet af et indkomstår og først når træk-ten forekommer.⁶⁷ Det er derfor nødvendigt for den skattepligtige, at se på kassekredit-ten over hele indkomståret for at finde frem til det største træk. Den skattepligtige kan således ikke nøjes med at se på træk-ten på kassekredit-ten ultimo indkomståret⁶⁸.

Dette skyldes, at den skattepligtige først anses for at stifte gæld, når den skattepligtige begynder at hæve på kassekredit-ten.⁶⁹

Hvis den skattepligtige i år 1 opretter en kassekredit med en trækingsret på 3 mio., men i år 1 har et maksimalt træk på 1 mio. i løbet af året, vil den skattepligtige anses for at have overført 1. mio. til privatøkonomien. I år 2 har den skattepligtige et maksimalt træk på 1,5 mio. på kassekredit-ten. Her vil den skattepligtige anses for at have overført 0,5 mio. til privatøkonomien. Det er således kun, hvad der yderligere er blevet trukket i år 2, som den skattepligtige vil blive beskattet af her. Hvis den skattepligtige i år 3, ikke har et større maksimalt træk på kassekredit-ten end de 1,5 mio., som også var gældende i år 2, vil den skattepligtige ikke i år 3 anses for at have overført yderligere.

Den skattepligtige vil således maksimalt på en kassekredit komme til at anses for at have stillet sikkerhed for det maksimale, der kan trækkes på kassekredit-ten og først når dette træk opnås. I ovenstående tilfælde betyder det, at den skattepligtige ikke kommer til at anses for at have stillet gæld for mere end 3 mio. kr. og det vil først være, når den skattepligtige i et år har udnyttet trækingsret-ten fuldt ud, at den skattepligtige samlet over indkomstårene anses for at have stillet sikkerhed for de 3 mio. kr.⁷⁰

7.3.3 Dispositioner, som kan være blevet ramt af den ændrede lovtæst

Som nævnt i afsnit 7.3.0, er der skattepligtige, som kan være ramt af, at lovtæsten igennem lovgivningsprocessen har ændret sig fra at være ”sikkerhedsstillelsens størrelse” til at være ”det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse”.

Nedenfor vil der blive opstillet nogle eksempler på skattepligtige, som har handlet i god tro i forhold til L 200 oprindelige lovtæst. Det gøres her opmærksom på, at den skattepligtige ikke kunne forvente en ændring før d.11. 08. 2014, hvor det blev tilkendegivet i høringskemaet, at der ville komme en ændring. Ændringen kom herefter først d. 03. 09. 2014. De skattepligtige har således i mindst to måneder været i god tro i forhold til, at det var sikkerhedsstillelsens størrelse og ikke gæl- den, som havde betydning i forhold til datoen 11. juni 2014 og efterfølgende.

Eksempel 1

En skattepligtig med en kassekredit, hvor der den 11. juni 2014 var en trækingsret på 3 mio. men kun et træk på 1 mio.. Efterfølgende trækker den skattepligtige yderligere på kassekredit-ten i tryg-

⁶⁷ Bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12 til L200 af 8. september 2014 samt svar på spørgsmål nr. 38 af 5. september 2014

⁶⁸ Jf. spørgsmål nr. 47 af 5. september 2014

⁶⁹ Jf. Spørgsmål nr. 38 af 5. september 2014, samt bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12 til L200 af 8. september 2014.

⁷⁰ Jf. Spørgsmål nr. 38 af 5. september 2014

hed til, at dette ikke ville være en ny sikkerhedsstillelse, idet sikkerhedsstillelsen d. 11. juni 2014 havde en størrelse på 3 mio.

Eksempel 2

En skattepligtig havde d. 11. juni 2014 en friværdi i sine erhvervsmæssige bygninger på 3 mio. disse var d. 11. juni stillet til sikkerhed for et privat lån på 1. mio. D.12. juni låner den skattepligtige yderligere 2 mio. til benyttelse privat, stadig med sikkerhed i de erhvervsmæssige bygninger. Sikkerhedsstillelsens størrelse d. 11. juni 2014 var på 3 mio., hvorfor den skattepligtige agerer i god tro i forhold til lovforslagets ordlyd.

De skattepligtige, som er blevet ramt af at have handlet i god tro, står naturligvis tilbage med to spørgsmål

1. er det lovgivning med tilbagevirkende kraft, når et lovforslags bestemmelser ændres således at indholdet i lovforslaget ændres og lovforslaget har virkning fra lovforslagets fremsættelse.
2. Vil det være muligt at omgøre dispositionerne

I forhold til spørgsmål 1, henvises til afsnit 17.0

I forhold til spørgsmål 2, henvises til afsnit 7.6

7.4 Sikkerhedsstillelse

7.4.1 Indledning

I bestemmelsen anvendes begrebet ”sikkerhedsstillelse”, det er derfor nødvendigt at analysere, hvornår noget skatteretligt i relation til virksomhedsskatteordningen kan anses for en sikkerhedsstillelse. Det har via bemærkningerne til loven, bemærkningerne til kommentarerne i høringssvarene samt svar på de stillede spørgsmål, været tydeligt at læse, at sikkerhedsstillelse i relation til ændringerne i virksomhedsordningen, ikke svarer til det normale ”sikkerhedsstillelsesbegreb”, hvor der normalt kræves en tinglyst ret, før noget anses som en sikkerhedsstillelse⁷¹.

Der er således ingen tvivl om, at almindelige former for sikkerhedsstillelse, eksempelvis, hvor et hus bliver stillet til sikkerhed for en gæld via en tinglyst panteret, vil være at anse som en sikkerhedsstillelse. Derimod er der flere forskellige almindelige forretningsmetoder, som normalt ikke ville være at anse som en sikkerhedsstillelse, som vil blive analyseret herunder, for at fastslå om og i hvilke tilfælde, det vil være at anse som en sikkerhedsstillelse i forhold til ændringerne i virksomhedsskatteoven.

Det bemærkes, at nedenstående gennemgang og analyser ikke udelukker, at der kan være flere situationer, hvor noget betragtes som en sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for virksomheden uvedkommende gæld. Det vil således være gennem retspraksis, at begrebet vil blive fastlagt.

Der kunne have været draget paralleller og perspektiver til sikkerhedsstillelse, som omtalt i LL § 16E. Der er dog væsentlige forskellig idet, det vil være meget lettere at fastslå, om selskabet har stillet sikkerhed for hovedaktionærens eller dennes pårørende gæld, idet der civilretligt er tale om to forskellige personer. Selskabet kan således ikke stille sikkerhed via modregningsadgange, alskylds-

⁷¹ Jf. eksempelvis spørgsmål nr. 31 til folketingets skatteudvalg af 5. september 2014

erklæring osv. for hovedaktionæren. Det er derfor nogle helt andre overvejelser der blev gjort i forhold til denne bestemmelse. Retspraksis samt bemærkningerne til bestemmelsen er således ikke valg inddraget i analysen vedr. sikkerhedsstillelse i forhold til ændringerne i virksomhedsordningen.

7.4.2 Sikkerhedsstillelse efter bemærkningerne samt høringsvarene

Bestemmelsen vedrører, som ovenfor skrevet, kun sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for virksomheden uvedkommende gæld, dvs. at bestemmelsen modsat ikke berører muligheden for at stille sine erhvervsmæssige aktiver som sikkerhed for erhvervsmæssig gæld. Ligeledes vil det ikke have en konsekvens at stille sine private aktiver til sikkerhed for privat gæld. Heller vil det have en konsekvens at stille sine private aktiver til sikkerhed for erhvervsmæssig gæld. For den skattepligtige er det derfor essentiel fremadrettet at vide, i hvilken økonomisfære aktiverne er beliggende i.

I det første lovforslag fandtes ingen undtagelser til bestemmelsen, således ville alle sikkerhedsstillelser med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld føre til beskatning hos den skattepligtige. I høringsvarene blev der lagt op til, at der ville blive indført nogle undtagelser, disse blev udsendt d. 3. september i det første ændringsforslag⁷².

De tre undtagelser er:

§ 10, stk. 7, sikkerhedsstillelse, som er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Se om denne i afsnit 8.

§ 10, stk. 8 Sikkerhedsstillelse for blandet benyttede ejendomme, for den del af værdien, der tjener til bolig for den skattepligtige. Se om denne i afsnit 9.

§ 10, stk. 9: Sikkerhedsstillelser, som afløser sikkerhedsstillelser, som eksisterede d. 11. juni 2014. Se om denne i afsnit 10.

Analysen vil derfor ikke omfatte sikkerhedsstillelser, som falder ind under undtagelserne.

Nedenfor vil forskellige situationer blive analyseret ud fra svar givet i lovgivningsprocessen og eventuelt anden lovgivning og retspraksis, som kan bidrage til analysen.

7.4.2.1 Bankens almindelige modregningsadgang

Banker har som udgangspunkt en almindelig modregningsadgang blandt en kundes konti. Da virksomhedsordningen ikke er en selvstændig juridisk person, er konti der forefindes i virksomhedsordningens økonomisfære også den skattepligtige persons personlige konti, og derfor er der modregningsadgang mellem privat konti og erhvervsmæssige konti.

Bankens almindelige modregningsadgang vil som udgangspunkt ikke være nok til, at en sikkerhedsstillelse anses for sket⁷³. Udgangspunktet er således, at der skal være foretaget en sikringsakt fx tinglysning for, at der er tale om sikkerhedsstillelse⁷⁴. Dog åbner Skatteministeriet for, at *andre aftaler eller forhold i øvrigt kan inddrages i vurderingen af, om virksomhedens aktiver anses for at være stillet til sikkerhed for privat gæld*. Dette kan betyde, at *bankernes almindelige modregningsadgang efter omstændighederne kan blive anset som en sikkerhedsstillelse i skattemæssig for-*

⁷² § 10, stk. 9 blev efterfølgende ændret ved ændringsforslag af 8. september 2014.

⁷³ Høringsskemaet s. 2, kommentarer til bemærkningerne fra Advokatrådet, se ligeledes høringsskemaet s.13, kommentarerne til bemærkningerne fra Dansk Erhverv

⁷⁴ Høringsskemaet s. 21, kommentarer til bemærkningerne fra Danske Advokater

stand⁷⁵. Sådanne omstændigheder forefindes, såfremt der er en klar sammenhæng mellem mulighederne for lån i privatsfæren og indestående på virksomhedens driftskonto eller lignende⁷⁶. Der lægges fra Skatteministeriet op til, at en sådan sammenhæng forefindes, såfremt der ikke er stillet særskilt privat sikkerhed for den private gæld⁷⁷. Der lægges dog også op til, at andre sammenhænge vil kunne føre til, at den generelle modregningsadgang vil blive anset som en sikkerhedsstillelse. Hvilke andre sammenhænge kommer Skatteministeriet dog ikke nærmere ind på og det må derfor formodes, at der skal være tale om en samlet vurdering af samtlige omstændigheder ved låneoptagelsen.

Det understreges dog af Skatteministeriet, at udgangspunktet er, at den generelle modregningsadgang ikke er at betragte som sikkerhedsstillelse og, at det kun er, hvor der er sådan en klar sammenhæng mellem mulighederne for kredit i privatsfæren og indestående på virksomhedens driftskonti eller lignende, at der vil være tale om sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld.⁷⁸ Det må derfor efterfølgende være op til retspraksis at fastlægge, hvornår en sådan klar sammenhæng forefindes, og om det er nok, at der ikke er stillet særskilt privat sikkerhed for alle private lån, som angivet i et eksempel fra Skatteministeriet⁷⁹.

7.4.2.2 Alskyldserklæringer

Bankerne benytter sig ofte af såkaldte alskyldserklæringer, hvor den skattepligtige skriver under på, at en sikkerhedsstillelse er til sikkerhed for ethvert mellemværende, som den erhvervsdrivende og sommetider dennes ægtefælle måtte have med banken⁸⁰. En sådan alskyldserklæring gør således, at sikkerhedsstillelsen står til sikkerhed for alt, så såfremt den skattepligtige eller dennes ægtefælle, såfremt ægtefællen er omfattet af alskyldserklæringen, optager blot en lille gæld, som banken normalt ikke ville kræve en særskilt sikkerhedsstillelse for, eksempelvis et forbrugslån på op mod 100.000 kr.⁸¹, vil det medføre, at den skattepligtige bliver anset for at have stillet sikkerhed for forbrugslånet, desuagtet at lånet ville være ydet til dem uden sikkerhedsstillelse.

Her er det som udgangspunkt et krav, at den skattepligtige skal have stillet særskilt privat sikkerhed for den private gæld for, at alskyldserklæringen ikke vil gøre, at den skattepligtige bliver beskattet af en sikkerhedsstillelse for privat gæld med erhvervsmæssige aktiver⁸².

Normalt vil det være ved lånets optagelse eller ved sikkerhedsstillelsen, at der bliver taget stilling til sikkerhedsstillelsen og den eventuelle beskatning vil forefinde. Ved en alskyldserklæring vil den skattepligtige dog blive anset for at have stillet sikkerhed for privat gæld med erhvervsmæssige aktiver, såfremt den særskilte private sikkerhedsstillelse senere bortfalder uden, at den private gæld samtidig indfries.⁸³

⁷⁵ Høringsskemaet s. 21, kommentarer til bemærkningerne fra Danske Advokater

⁷⁶ Skatteministerens svar på spørgsmål nr. 31 og 32 af 3. september 2014, Høringsskemaet s. 2, kommentarer til bemærkningerne fra Advokatrådet, se ligeledes høringsskemaet s.13, kommentarerne til bemærkningerne fra Dansk Erhverv.

⁷⁷ Høringsskemaet s. 2, kommentarer til bemærkningerne fra Advokatrådet. Sidste punktum, se ligeledes høringsskemaet s.13, kommentarerne til bemærkningerne fra Dansk Erhverv

⁷⁸ Skatteministerens svar på spørgsmål nr. 31 og 32 af 3. september 2014

⁷⁹ Høringsskemaet s. 2, kommentarer til bemærkningerne fra Advokatrådet. Sidste punktum, se ligeledes høringsskemaet s.13, kommentarerne til bemærkningerne fra Dansk Erhverv

⁸⁰ Jf. Finansrådets høringssvar af 9. juli 2014 (side 19 i de samlede høringssvar)

⁸¹ Se fx Coopbanks betingelser for et forbrugslån, som kan findes på <https://www.coopbank.dk/vores-produkter/forbrugslaen/> d. 01-03-2015

⁸² Jf. Høringsskemaet s. 26, kommentarerne til bemærkningerne fra Finansrådet

⁸³ Jf. Høringsskemaet s. 26, kommentarerne til bemærkningerne fra Finansrådet

Det er således fremadrettet meget vigtigt, at den skattepligtige har styr på, om det er modregningsadgang, hvilket ofte forefindes i bankens generelle standarddokumenter eller om det er en alskylds-erklæring, som underskrives.

7.4.2.3 Transport i aktiver, hensigtserklæringer og negativ pledge

En skattepligtig kan give transport i sine aktiver, eksempelvis ved salg af et vareparti, hvor indkomsten skal benyttes direkte til afdrag på gælden. Den skattepligtige kan afgive en hensigtserklæring vedr. pengestrømme, aktiver osv. eller den skattepligtige kan afgive en erklæring om negativ pledge; en erklæring, om ikke at pantsætte aktiver overfor tredjemand.

En erklæring eller transport bliver normalt ikke anset som en sikkerhedsstillelse og som udgangspunkt vil det heller ikke skattemæssigt i relation til virksomhedsskatteordningen blive anset som en sikkerhedsstillelse. Dog kan det efter en konkret vurdering blive anset for en sikkerhedsstillelse, såfremt der er en klar sammenhæng mellem mulighederne for kredit i privatsfæren og indestående på virksomhedens driftskonto eller lignende.⁸⁴

7.4.2.4 Virksomhedspant

Virksomhedspant er en såkaldt ”flydende pantesikkerhed”, dvs. at pantets værdi ændres automatisk i forhold til de aktiver, der forefindes i virksomheden.

Virksomhedspant vil derfor især have betydning, såfremt sikkerhedsstillelsen er lavere end den private gæld, som virksomhedspantet også står til sikkerhed for. Her vil det således blive betragtet som yderligere sikkerhedsstillelse, såfremt virksomheden tilføres værdier, hvilket medfører, at sikkerhedens værdi forøges.⁸⁵

Eksempel 1:

En skattepligtig har d. 11. juni 2014 et virksomhedspant på 2 mio. og private lån på 5 mio. Virksomhedspantet er stillet til sikkerhed for hele den skattepligtiges gæld. Den 15. juni tilfører den skattepligtige virksomheden aktiver for 2 mio., som således forøger virksomhedspantet på 2 mio. kr. Den skattepligtige vil herefter anses for at have foretaget en ny sikkerhedsstillelse på 2 mio. kr. som følge af, at sikkerheden blev forøget.

Den værdi af virksomhedspantet, som er stillet til sikkerhed for andre kreditorer, som har en fortrinsstilling til at søge sig fyldestgjort i aktiverne forud for kreditoren med virksomhedspantet, vil dog ikke tælle med som en sikkerhedsstillelse for privat gæld. Dette skyldes, at kreditoren med virksomhedspantet ikke vil opnå dækning for sit krav ved virksomhedspantet for den del, som andre kreditorer har fortrinsstilling på⁸⁶.

Eksempel 2:

Ligesom eksempel 1, men de aktiver, som den skattepligtige tilfører virksomheden, har en anden kreditor en særskilt panterettighed med fortrinsret på. Konsekvens: Den skattepligtige anses ikke for at have foretaget en ny sikkerhedsstillelse.

Den skattepligtige har dog mulighed for at afværge, at et virksomhedspant, til trods for, at denne er stillet til sikkerheds for hele den skattepligtiges gæld, bliver omfattet af L992s konsekvenser, ved at

⁸⁴ Jf. Høringsskemaet s. 27, kommentarer til bemærkninger fra Finansrådet.

⁸⁵ Jf. Bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12 til L200 af 8. september 2014 samt svar på spørgsmål nr. 52 til folketingets skatteudvalg d. 5. september 2014

⁸⁶ Jf. svar på spørgsmål nr. 249 til folketingets skatteudvalg d. 18. december 2014.

stille særskilt privat sikkerhed for de private lån⁸⁷. Den private sikkerhedsstillelse skal svare til den private gælds kursværdi. Såfremt den private sikkerhedsstillelse ikke svarer til den private gælds kursværdi, vil erhvervsmæssige aktiver svarende til den manglende sikkerhedsstillelse anses for at være stillet til sikkerhed for den private gæld.⁸⁸

Eksempel 3:

Ligesom eksempel 1, men der er stillet særskilt sikkerhed for den private gæld på 5 mio. Yderligere tilførsel af aktiver til virksomhedspantet vil derfor ingen konsekvens have.

Den private sikkerhedsstillelse skal udgøre en reel sikkerhed, dvs. at aktiverne, som stilles til sikkerhed for kreditoren med virksomhedspantet skal have en reel værdi. Dette vil det private aktiv ikke have, såfremt aktivet allerede er pantsat.⁸⁹

Eksempel 4:

Ligesom eksempel 3, men den særskilte sikkerhed for den private gæld på 5 mio., er også pantsat til en anden kreditor, som har fortrinsret til aktivet. Tilførsel af aktiverne på de 2 mio. vil derfor anses for en sikkerhedsstillelse.

Stilles der særskilt privat sikkerhedsstillelse for en privat gæld, hvor også et virksomhedspant er stillet til sikkerhed, og er aktivet, som benyttes til den private sikkerhedsstillelse pantsat til anden side med fortrinsret, er spørgsmålet, om en evt. friværdi i aktivet vil kunne fratrækkes sikkerhedsstillelsen med erhvervsmæssige aktiver.

Eksempel 5

Ligesom eksempel 4, men aktivet den er stillet til sikkerhed har en værdi på 7 mio., Kreditor 2 har fortrinsret på pantet på et lån på 5 mio.. Aktivet har således en friværdi på 2 mio. kr., som er stillet særskilt til sikkerhed for lånet på 5 mio. hos kreditor 1.

Da sikkerhedsstillelsen normalt skal opgøres på tidspunktet for sikkerhedsstillelsen, vil ovenstående højst sandsynligt medføre, at den skattepligtige vil blive anset for at have foretaget yderligere sikkerhedsstillelse for 1. mio., idet den skattepligtige i forvejen havde stillet sikkerhed for 4 mio.. 2 mio. i virksomhedspant og 2 mio. i særskilt privat sikkerhedsstillelse. Sikkerhedsstillelsen er således maksimeret til lånets størrelse.⁹⁰

Det er dog uvist, om et efterfølgende fald i det privat aktivs værdi, vil medføre yderligere beskattning, da et fald i dennes værdi vil gøre, at flere af aktiverne omfattet af virksomhedspantet således er stillet til sikkerhed for den private gæld. I forhold til alskyldserklæringen er det netop antaget, at såfremt den særskilte private sikkerhedsstillelse bortfalder, vil dette medføre, at den skattepligtige ved sikkerhedsstillelsens bortfald, anses for at have stillet sikkerhed med erhvervsmæssige aktiver, jf. ovenfor.

⁸⁷ Jf. Høringsskemaet s. 14, kommentarerne til bemærkningerne fra Dansk Erhverv.

⁸⁸ Jf. Høringsskemaet s. 14, kommentarerne til bemærkningerne fra Dansk Erhverv samt svar på spørgsmål nr. 250 til folketingets skatteudvalg af 18. december 2014.

⁸⁹ Jf. svar på spørgsmål nr. 250 til folketingets skatteudvalg d. 18. december 2014

⁹⁰ Jf. svar på spørgsmål nr. 52 til folketingets skatteudvalg d. 5. september 2014

Eksempel 6

Ligesom eksempel 5, men efterfølgende falder det private aktivs værdi til 6 mio.

Da det ikke er en ændring i virksomhedspantet via tilførsel af yderligere aktiver, som gør, at flere af virksomhedens aktiver bliver stillet til sikkerhed, men derimod en efterfølgende værdiændring af et privat aktivs værdi, bør dette ikke have indflydelse på virksomhedspantet, da det er aktivets værdi ved sikkerhedsstillelsen, som er afgørende⁹¹. Spørgsmålet er dog, hvis det private aktivs værdi falder til 5 mio. således, at den private sikkerhedsstillelse ikke længere kan anses for at have en værdi, vil det så have en betydning, hvis den skattepligtige senere tilfører yderligere værdier til virksomhedspantet.

Hvis det antages, at det ikke vil have en konsekvens for den skattepligtige, at det private aktiv, som er stillet til sikkerhed, efterfølgende er faldet i værdi grundet, at det er værdien, når sikkerhedsstillelsen sker, som har betydning. Så er spørgsmålet, om det vil have en konsekvens for den skattepligtige efterfølgende at tilføre sin virksomhed yderligere aktiver, som jo så falder ind under virksomhedspantet til trods for, at virksomhedspantet på nuværende tidspunkt dækker det private lån sikkerhedsmæssigt, men den skattepligtige ikke er blevet beskattet af hele beløbet.

Eksempel 7

Den skattepligtige opretter i 2015 et virksomhedspant, som har en værdi på 3 mio.. Pantet stilles til sikkerhed for den skattepligtiges private gæld på 2 mio., samtidig stilles en særskilt privat sikkerhed på 2 mio. for den private gæld på 2 mio. I år 2016 mister den særskilte private sikkerhed sin værdi, og er herefter 0 kr. værd. Den skattepligtiges virksomhedspant står således til sikkerhed for den private gæld nu, men da der ikke er sket tilførsel af aktiver til hverken virksomhedspantet eller ændring af lånet, vil det ingen konsekvenser have for den skattepligtige.

Den skattepligtige tilfører herefter virksomheden aktiver på 1 mio.. Den private gæld, er dog allerede dækket af virksomhedspantet, da virksomhedspantet er større end den private gæld. Derfor bør der ikke anses for at være sket yderligere sikkerhedsstillelse, til trods for, at det for den skattepligtige ikke har haft nogen konsekvenser.

7.4.2.5 Kautitioner

Skal en skattepligtig, som anvender virksomhedsordningen, og som personligt kautionerer for eksempelvis sønnens lån til banken, anses for at have stillet sikkerhed for et beløb svarende til sønnens lån?

Som udgangspunkt bør svaret være ja. Den skattepligtige stiller jo netop sine aktiver, både private og erhvervsmæssige til sikkerhed for sønnens lån, såfremt sønnen ikke selv betaler. Overraskende nok er svaret fra skatteministeren, at det som udgangspunkt ikke anses som en sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, at der stilles personlig kaution. Dog kan en personlig kaution, i særlige tilfælde ud fra en konkret vurdering, anses som en sikkerhedsstillelse, som omfattes af § 10, stk. 6.

Som eksempel på et sådan særligt tilfælde angives følgende: *Der kan således være tale om et arrangement i et pengeinstitut, der har en karakter, hvor der efter en konkret vurdering er en klar sammenhæng mellem muligheden for kredit i privatsfæren og indestående på virksomhedens driftskonto eller lignende. Fx kan kreditten være opnået ved at stille krydsende kautitioner. I sådan en si-*

⁹¹ Jf. eksempelvis bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12 til L200 af

*tuation vil kautionerne kunne anses for at udgøre en sikkerhedsstillelse, hvis der ikke er stillet særskilt privat sikkerhed for den gæld, der kautioneres for.*⁹²

Det synes således som udgangspunkt kun at være i misbrugssituationer, at en personlig kaution anses for en sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for virksomheden uvedkommende gæld. Det må være op til retspraksis at fastlægge, hvor der er tale om sådanne misbrugssituationer.

7.4.2.6 Solidarisk hæftelse i I/S

Som udgangspunkt stiller en person, som medvirker i et skattetransparent selskab, og som anvender virksomhedsordningen på sin ideelle andel aktiverne, sikkerhed for de andre ejeres aktiver i form af personlig og solidarisk hæftelse. Det er dog blevet bekræftet, at den solidariske hæftelse i sig selv ikke anses som en sikkerhedsstillelse⁹³.

7.4.2.7 Overførsel af ejendomme til virksomhedsskatteordningen

Når en ejendom med prioritetsgæld bliver indskudt i virksomhedsordningen er der tale om både et indskud og en hævning. Ejendommen skal således anses for indskudt i virksomhedsordningen, mens gælden skal anses for hævet. Der er her tale om to transaktioner og således ikke et nettoprincip⁹⁴. Det er op til den skattepligtige selv at vælge, om prioritetsgælden skal indskydes i virksomhedsordningen eller beholdes i privatsfæren⁹⁵.

Såfremt en skattepligtig, som i forvejen anvender virksomhedsordningen, begynder at udleje eksempelvis den skattepligtiges tidligere bolig, skal virksomhedsordningen også anvendes på denne bolig⁹⁶, og boligen indskydes i virksomhedsordningen⁹⁷.

Såfremt den skattepligtige indskyder prioritetsgælden, som tilhører huset og som huset er stillet til sikkerhed for, vil det for den skattepligtige betragtes som en hævning. Såfremt den skattepligtige beholder prioritetsgælden i privatsfæren, vil dette anses for en sikkerhedsstillelse for privat gæld med erhvervsmæssige aktiver, såfremt der er stillet sikkerhed med huset for gælden⁹⁸.

Ovenstående bidrager til en relevant problemstilling, som de skattepligtige skal forholde sig til. Ved indskud af aktiver, som allerede er stillet til sikkerhed for privat gæld, vil indskuddet betyde, at der er foretaget en sikkerhedsstillelse med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld. Det er således ikke blot ved låneoptagelse eller sikkerhedsstillelse, at skattepligtige, som anvender virksomhedsordningen, skal være opmærksomme, men også ved aktivers overgang mellem privatsfæren og virksomhedssfæren.

7.5 Udskiftning af sikkerhedsstillelser

§ 10, stk. 6, gælder for alle sikkerhedsstillelser, som foretages efter d. 10. juni 2014. Det vil sige, at såfremt den skattepligtige udskifter en sikkerhed eller tilbagekalder en sikkerhed og derefter stiller en ny sikkerhed med erhvervsmæssige aktiver for virksomheden uvedkommende gæld, vil det hver gang blive anset for en ny sikkerhedsstillelse og dermed blive omfattet af § 10, stk. 6's konsekvenser jf. dog afsnit 10, vedr. undtagelsen i § 10, stk. 9. Det er derfor vigtigt, at den skattepligtige ved

⁹² Svar på spørgsmål nr. 247 til folketingets skatteudvalg af 18. december 2014

⁹³ Jf. Høringsskemaet, s. 34, kommentarerne til bemærkningerne fra FSR

⁹⁴ Jf. SKM 2005.537.LSR og SKM2006.721.SR

⁹⁵ Jf. den juridiske vejledning C.C.5.2.5.5, Årlige reguleringer af indskudskontoen, afsnit; Indskud af ejendomme og prioritetsgæld

⁹⁶ Jf. VSL § 2, stk. 3

⁹⁷ Jf. VSL § 3, stk. 4

⁹⁸ Jf. Høringsskemaet, s. 5, kommentarerne til bemærkningerne fra Agroskat og høringsskemaet s. 13, kommentarerne til bemærkningerne fra Dansk erhverv.

præcis, hvornår noget kan blive anset som en ny sikkerhedsstillelse i forhold til § 10, stk. 6, idet den skattepligtige ellers risikerer at blive omfattet af § 10, stk. 6 for den samme gæld, op til flere gange, mens gælden består. Om en ændring i gældsforholdet medfører en ny beskatning i forhold til § 10, stk. 6, afhænger af, om der forelægger en ny fordring i skattemæssig forstand. *I vurderingen heraf vil kursgevinstlovens praksis, om hvornår der foreligger en ny fordring i skattemæssige forstand, være vejledende.*⁹⁹¹⁰⁰

7.6 Mulighed for at reparere en sikkerhedsstillelse via omgørelse

Såfremt den skattepligtige har foretaget privatretlige dispositioner, eksempelvis en sikkerhedsstillelse, er der, såfremt betingelserne i SFL¹⁰¹ § 29 er opfyldt, mulighed for omgørelse¹⁰². SKAT har dog anlagt en restriktiv holdning overfor at omgøre sikkerhedsstillelser, der er sket i perioden, hvor L 200 ikke var endeligt vedtaget og hvor der stadig var stor tvivl om den endelige fortolkning af loven.

SKAT har således oplyst følgende:

”Formålet med lovforslag L 200 er at hindre utilsigtet udnyttelse af virksomhedsskattelovens bestemmelser, herunder i form af at den skattepligtige ved at stille virksomhedsaktiver til sikkerhed for privat gæld har undgået hævninger i virksomhedsordningen, således at indkomsten i virksomheden alene har været undergivet en foreløbig virksomhedsbeskatning i stedet for beskatning som personlig indkomst.

*Etableres en sådan sikkerhedsstillelse, er udgangspunktet efter SKATs opfattelse, at dispositionen i overvejende grad har været båret af hensynet til at spare eller udskyde skatter, hvorefter betingelserne for omgørelse efter skatteforvaltningslovens § 29, stk. 1, nr. 1, ikke er opfyldt.”*¹⁰³

En sikkerhedsstillelse betragtes derfor som udgangspunkt som værende skattetænkning og derfor vil SKAT ikke tillade omgørelse.

SKAT anerkender dog, at der kan forekomme situationer, hvor hovedformålet med sikkerhedsstillelsen ikke har været at spare eller udskyde skatter og situationer, hvor det for den skattepligtige har været uklart, om dispositionen ville blive betragtet som en sikkerhedsstillelse for privat gæld i forhold til ændringerne i virksomhedsskatteloven. Såfremt sådanne tilfælde forekommer, er det udgangspunktet, at en anmodning om omgørelse bør imødekommes, selvfølgelig betinget af, at de øvrige betingelser i SFL § 29 er opfyldt¹⁰⁴.

Den skattepligtige kan derfor, såfremt banken, hvor sikkerhedsstillelsen er stillet overfor, går med til det, få omgjort dispositionen skattemæssigt, såfremt alle de øvrige betingelser i SFL § 29 også er opfyldt. Foranstående er dog betinget af, at den skattepligtige kan godtgøre, at hovedformålet med sikkerhedsstillelsen ikke har været skattetænkning og/eller, at der kan være tvivl om dispositionen er at betragte som en sikkerhedsstillelse i forhold til loven.

⁹⁹ Jf. Høringsskemaet s 4, kommentarerne til bemærkningerne fra Agroskat samt, høringsskemaet s. 29, kommentarerne til bemærkningerne fra Finansrådet.

¹⁰⁰ Det er udenfor denne opgaves formål, yderligere at analysere, hvornår der er tale om en ny fordring i forhold til kursgevinstloven og i øvrigt skattemæssigt. Der vil derfor ikke blive foretaget yderligere analyse af dette.

¹⁰¹ LBK nr. 175 af 23/02/2011, Bekendtgørelse af skatteforvaltningsloven

¹⁰² Da det ikke er opgavens formål at diskutere betingelserne i SFL, vil der ikke blive analyseret på disse.

¹⁰³ Svar på spørgsmål nr. 258 til folketingets skatteudvalg af 18. december 2014

¹⁰⁴ Svar på spørgsmål nr. 258 til folketingets skatteudvalg af 18. december 2014

7.7 Skattepligtige, som har handlet i god tro med L 200's oprindelige lovforslag

Som tidligere nævnt, er der skattepligtige, som har handlet ud fra L 200's oprindelige ordlyd. De skattepligtige kan sagtens have handlet ud fra skattetænkning og vil derfor som udgangspunkt i forhold til SKAT's udmelding ikke kunne omgøre dispositionerne.

Spørgsmålet er, om det grundet uklarhederne i forhold til virksomhedsordningen og at bestemmelsens ordlyd efterfølgende er blevet ændret, under alle omstændigheder ikke bør være muligt for den skattepligtige at omgøre dispositioner, som er foretaget i perioden d.11. juni 2014-11. august 2014, hvor de første antydninger om, at bestemmelsen ville blive ændret, kom. Foranstående uanset om dispositionerne har været skattetænkning, Det bør således vægte, at den skattepligtige har handlet i god tro og at bestemmelsens ordlyd efterfølgende er blevet ændret, således at det ikke skal lægge den skattepligtige til last, at denne har handlet i overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd.

8.0 - VSL § 10, stk. 7, sikkerhedsstillelser foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition

§ 10, stk. 7¹⁰⁵ er en undtagelse til § 10, stk.6. § 10, stk. 7 gør således, at sikkerhedsstillelser, som er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, ikke vil være omfattet af § 10, stk. 6 vedrørende sikkerhedsstillelser med erhvervmæssige aktiver for virksomheden uvedkommende gæld.

Nedenfor vil det derfor blive analyseret, hvornår noget kan anses for at være en sikkerhedsstillelse foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition.

8.1 Sædvanlig forretningsmæssig disposition

I bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12 forefindes følgende definition på en sædvanlig forretningsmæssig disposition:

For at der kan være tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition, skal dispositionen (sikkerhedsstillelsen) tjene et forretningsmæssigt formål for den skattepligtiges virksomhed under virksomhedsordningen.

Herudover bliver der i bemærkningerne til bestemmelsen angivet forskellige aspekter, der kan lægges vægt på ved vurderingen af, om sikkerhedsstillelsen er en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Det vil dog altid være en konkret vurdering, om en sikkerhedsstillelse kan anses for at være en sædvanlig forretningsmæssig disposition, som tjener et forretningsmæssigt formål for den skattepligtige virksomhed under virksomhedsordningen:

1. *Om der er løbende samhandel mellem den skattepligtige virksomhed under virksomhedsordningen og låntager, som afstedkommer behovet for sikkerhedsstillelse*
 - *Eksempelvis en leverandør, som grundet manglende likviditet ikke kan udføre en ordre for den skattepligtiges virksomhed under virksomhedsordningen, medmindre den skattepligtige stiller sikkerhed overfor leverandørens pengeinstitut, så leverandøren får adgang til den nødvendige kapital til at udføre ordren.*

¹⁰⁵ Det blev i høringsskemaet udtrykt, at der ville blive stillet et ændringsforslag, hvor denne undtagelse ville blive indført. Bestemmelsen blev således foreslået ved ændringsforslag nr. 6 af 2. september 2014, som d. 8. september 2014 blev erstattet af ændringsforslag nr. 12.

Senere er det fremkommet, at den konkrete vurdering, om en sikkerhedsstillelse er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, sker ved en test bestående af to elementer¹⁰⁶. Sikkerhedsstillelsen skal leve op til begge elementer for, at den omfattes af undtagelsen i § 10, stk. 7.

- Sikkerhedsstillelsen skal være foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition
 - Dette betyder, at sikkerhedsstillelsen i sig selv ikke må være det bærende element i transaktionen mellem virksomheden og en tredjemand, men derimod noget, som udspringer af andre forretningsmæssige dispositioner
- Sikkerhedsstillelsen skal tjene et forretningsmæssigt formål for den skattepligtiges virksomhed under virksomhedsordningen.
 - Dette indebærer, at det skal være forretningsmæssigt begrundet at stille sikkerhed med virksomhedens aktiver. Ofte vil der således kunne være tale om modydelse på armslængdevilkår, som afspejler den risiko, som den skattepligtige løber ved at stille virksomheden til sikkerhed for en tredjemand. Der behøver dog ikke være nogen særskilte modydelse i forbindelse med sikkerhedsstillelsen, idet disse kan være integreret i den almindelige samhandel.

I retspraksis^{107 108} er der eksempler på udlån, som er blevet accepteret som værende erhvervmæssige i virksomhedsordningen. Såfremt den erhvervsdrivende i stedet for at udlåne i virksomheden stillede sikkerhed for, at samhandelspartneren optog lån et andet sted, bør dette derfor anses som en sædvanlig forretningsmæssig disposition.

Herudover spørges der i forskellige spørgsmål til skatteudvalget, om forskellige eksempler kan anses for at være sædvanlige forretningsmæssige dispositioner. Herunder vil der kort blive gjort rede for disse eksempler.

Eksempel 1¹⁰⁹:

En svineproducent, som har investeret i nogle aktier i et udenlandsk selskab med svineproduktion, som der i øvrigt ikke er samhandel med, og stillet sikkerhed for gælden til køb af disse aktier med virksomhedens aktiver, vil blive ramt af reglerne om sikkerhedsstillelse.

Begrundelse: Der anses ikke at forekomme en sædvanlig forretningsmæssig disposition, når der ikke er en erhvervmæssig begrundelse for købet af aktierne for virksomheden. Der foreligger ikke en erhvervmæssig begrundelse, når der ikke er samhandel mellem de to virksomheder¹¹⁰.

Eksempel 2¹¹¹

En far, som i forbindelse med et generationsskifte, stiller sikkerhed overfor sønnens kreditorer, hvor sønnen overtager en del af farens landbrugsvirksomhed, og hvor faren efterfølgende fortsat benytter virksomhedsordningen efter deloverdragelsen, vil ikke nødvendigvis blive omfattet af undtagelsen.

¹⁰⁶ Svar på spørgsmål nr. 34 til folketingets skatteudvalg af 5. september 2014, samt svar på spørgsmål nr. 248 til folketingets skatteudvalg af 18. december 2014

¹⁰⁷ Eksempler på udlån, som blev anset for erhvervmæssige SKM.2014.129.SR samt SKM.2014.764.SR

¹⁰⁸ Eksempler på udlån, som ikke blev anset for erhvervmæssige SKM.2013.505.HR, SKM.2010.96.LSR samt SKM.2001.201.LR,

¹⁰⁹ Svar på spørgsmål nr. 42 til folketingets skatteudvalg d. 5. september 2014

¹¹⁰ Se også svar på spørgsmål nr. 7 til folketingets skatteudvalg d. 5. september 2014, hvor det fastslås, at det i alle tilfælde er tale om en konkret vurdering, som skal leve op til den test som er omtalt ovenfor.

¹¹¹ Svar på spørgsmål nr. 248 til folketingets skatteudvalg af 18. december 2014

Det beror således også her på en konkret vurdering, hvori det skal afgøres, om sikkerhedsstillelsen er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition og om dispositionen tjener et forretningsmæssigt formål for den skattepligtiges virksomhed under virksomhedsordningen.¹¹²

Eksempel 3¹¹³

Finansrådet finder ikke, at *de foreslåede regler om sikkerhedsstillelse er praktisk anvendelige i relation til situationer, hvor der stilles sikkerhed i virksomhedens aktiver for en renteswap, som ikke indgår i virksomhedsordningen.*

Hertil bemærker skatteministeriet at:

Der vil blive stillet ændringsforslag til lovforslaget, hvor det vil være muligt at stille aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, hvis det sker som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition.

Spørgsmålet er derfor, hvornår sikkerhedsstillelse for renteswap vil være at anse som en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Udgangspunktet må være, at det må være en sædvanlig forretningsmæssig disposition, såfremt den finansielle kontrakt er blevet bedømt at have erhvervsmæssig tilknytning efter KGL¹¹⁴ § 32, stk. 1.¹¹⁵, idet sikkerhedsstillelsen således må anses for at være foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, for at få lavere renter til virksomheden og tjene et forretningsmæssigt formål, ved at sikre virksomheden et bedre finansieringsgrundlag. Det må dog i hvert tilfælde bero på en konkret vurdering.

9.0 - VSL § 10, stk. 8, Undtagelse for blandet benyttede ejendomme

9.1 Indledning

Hovedreglen i virksomhedsskatteloven er, at aktiver, som benyttes både til private formål og til erhvervsmæssige formål ikke kan indgå i den erhvervsmæssige virksomhed¹¹⁶. Undtaget fra hovedreglen er den erhvervsmæssige del af en blandet benyttet ejendom i de tilfælde, hvor der er foretaget en vurderingsfordeling¹¹⁷, dvs. hvor ejendomsværdien er fordelt på den del af ejendommen, som tjener til bolig for den erhvervsdrivende og den øvrige ejendom. Som eksempler på ejendomme, hvor der foretages en vurderingsfordeling kan nævnes Landbrug, gartneri, planteskoler, frugtplantager¹¹⁸, skovbrug¹¹⁹ samt huse, som indeholder en eller to selvstændige lejligheder, hvor huset både tjener til bolig for ejeren og benyttes erhvervsmæssigt i et væsentligt omfang¹²⁰. Herudover omfat-

¹¹² Se supplerende svar på spørgsmål nr. 38 til folketingets skatteudvalg af 5. september 2014

¹¹³ Høringsskemaet s. 30, kommentarer til bemærkninger fra Finansrådet

¹¹⁴ LBK nr. 1113 af 18.09.2013, Bekendtgørelse af lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven)

¹¹⁵ Det ligger udenfor dennes afhandling formål at analysere, hvornår finansielle kontrakter anses for at have erhvervsmæssig tilknytning efter KGL, hvorfor dette ikke vil blive yderligere analyseret.

¹¹⁶ Jf. VSL § 1, stk. 3, 1. pkt.

¹¹⁷ Jf. den juridiske vejledning afsnit C.C.5.2.2.7

¹¹⁸ Jf. LBK nr. 1067 af 30/08/2013, bekendtgørelse af lov om vurdering af landets faste ejendomme (VURDL) § 33, stk. 4

¹¹⁹ Jf. VURDL § 33, stk. 7

¹²⁰ Jf. VURDL § 33, stk. 5

tes også boliger, som hører under ejendomsværdiskattelovens § 4, nr. 6-8. Dvs. udlejningsejendomme, hvoraf en del anvendes til bolig for ejeren.¹²¹

Som eksempel fungerer ovenforstående således, at stuehusets særskilte vurdering, som kan findes på ejendomsvurderingen, ikke indgår i virksomhedsordningen. Værdien af stuehusets værdi anses derfor som holdt i privatsfæren, ligesom alle udgifter til stuehuset ikke vedrører erhvervsvirksomheden.

Undtagelsen med blandede benyttede ejendomme, var ikke med i det oprindelige lovforslag. § 10, stk. 8 blev således først foreslået ved ændringsforslag nr.6 af 3. september 2014¹²². Der har derfor været forvirring omkring området fra start, hvilket også kan læses i høringssvarene, som er blevet indsendt til ministeriet. Såfremt undtagelsen ikke var blevet udformet, ville det betyde, at de mange, som har eksempelvis en landbrugsejendom, automatisk ville anses for at have stillet sikkerhed med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld, idet hele landbrugsejendommen automatisk er stillet til sikkerhed for den samlede gæld.

Formålet med dette afsnit er herefter, for det første at analysere § 10, stk. 8, for at finde ud af præcis, hvordan bestemmelsen skal forstås. Slutteligt vil bestemmelsen blive set i sammenhæng med andre bestemmelser i den nye virksomhedsordning, herunder hvilket samspil der må være mellem værnbestemmelserne, det sker i afsnit 11.

9.2 Pant i ejendomme

Efter det nye § 10, stk. 8 vil § 10, stk. 6 ikke finde anvendelse for gæld med pant i ejendomme omfattet af VSL § 1, stk. 3, 2. og 3. pkt. Ejendommene, som omfattes af bestemmelsen er der blevet redegjort for i afsnit 9.1.

Det første spørgsmål er således, om begrebet ”pant i ejendomme” omfatter de samme ejendomme som kan blive fanget af § 10, stk. 6 ”sikkerhedsstillelse”. Som analysen viser i kapitel 7 går begrebet sikkerhedsstillelse videre end blot de tilfælde, hvor der er stillet direkte pant, eksempelvis via den generelle modregningsadgang.

Efter en objektiv fortolkning omfatter begrebet pant ikke de situationer, hvor der efter gældende panteret ikke er stillet direkte pant. Efter en subjektiv fortolkning, kan man dog udlede af bemærkningerne, at det er sikkerhedsstillelser, som omfattet af § 10, stk. 6, som også skal omfattes af denne bestemmelse. Eksempelvis står der flere steder i bemærkningerne skrevet, at: *Bestemmelsen giver mulighed for, at den skattepligtige kan stille aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld i blandet benyttede ejendomme omfattet af virksomhedsskattelovens § 1, stk. 3, 2. og 3. pkt.*¹²³ Det synes således ikke at være lovgivers hensigt, at der skal være forskel på sikkerhedsstillelser efter § 10, stk. 6 og pant i § 10, stk. 8. Det modsatte resultat ville føre til en uheldig retsstilling, idet den skattepligtige, som direkte har stillet pant med en blandet benyttet ejendom, ville blive mildere ramt, end en skattepligtig, som stiller en sikkerhed efter § 10, stk. 6, som dog ikke vil blive defineret som pant, eksempelvis via en alskyldserklæring.

Det bør kritiseres, at ministeriet ikke har benyttet samme begreb i de to bestemmelser, idet dette kan bidrage til unødigt usikkerhed på området. Det ville således, have udryddet enhver usikkerhed så-

¹²¹ Det er for denne afhandlings formål nærmere at analysere, hvornår ejendomme, falder ind under de nævnte bestemmelser.

¹²² Det stod dog allerede klart i høringsskemaet, at et ændringsforslag ville blive stillet. Ændringsforslag nr. 6 blev ophævet og erstattet af ændringsforslag nr. 12 d. 8. september 2014.

¹²³ Jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 16 af 8. september 2014

fremt bestemmelsen havde haft ordlyden: *Stk. 6 finder ikke anvendelse for gæld med sikkerhed i ejendomme...*

9.3 Beløbsgrænsen for gæld, som bliver omfattet af undtagelsen

Den private gæld, som bliver undtaget konsekvenserne i § 10, stk. 6, må ikke overstige enten ejendomsværdien på boligejendommen, med tillæg af udgifter til forbedringer, som er foretaget efter den seneste ejendomsvurdering eller den kontante anskaffelsessum for boligdelen af ejendommen. Udgifter til forbedringer må således ikke tillægges den kontante anskaffelsessum for boligdelen af ejendommen.

Som ved anden sikkerhedsstillelse er det værdien på tidspunktet for sikkerhedsstillelsen, som er afgørende. Efterfølgende udsving i værdien af ejendommen, har således ingen betydning for den skattepligtige¹²⁴.

Eksempel

Stuehuset på en landbrugsejendom er vurderet til 800.000 kr. Anskaffelsessummen for stuehuset er 700.000 kr. Den skattepligtige har privat gæld på 700.000 kr. Den skattepligtige kan herfor optage yderligere privat gæld på 100.000 kr. med sikkerhed i virksomhedens aktiver, uden konsekvenser for den skattepligtige. Året efter optagelsen af yderligere gæld bliver stuehuset vurderet til 700.000 kr., dette vil ikke gøre, at den skattepligtige anses for at have stillet en ny sikkerhedsstillelse.

Bortfalder sikkerhedsstillelsen og stilles der efterfølgende ny sikkerhed med ejendommen, vil faldet i vurderingen have den konsekvens, at den skattepligtige skal anses for at have stillet sikkerhed med virksomhedens aktiver for 100.000 kr., idet ejendomsværdien og anskaffelsessummen nu begge er 700.000 kr. og den skattepligtige har privat gæld på 800.000 kr.. Ved ny sikkerhedsstillelse, er det derfor vigtigt for den skattepligtige, at være opmærksom på udsving i ejendomsværdien.

Samtidig kan ovenstående give skattepligtige udfordringer ved omlægning af lån, hvis eventuelle foretagne forbedringer ikke har givet udslag i en højere ejendomsvurdering, idet belåningen og den deraf følgende sikkerhedsstillelse i så fald vil overstige den beløbsmæssige størrelse af sikkerheden, der kan undtages fra beskattningen. Det er således vigtigt altid at sammenligne det private lån med ejendommens værdi og anskaffelsessummen, såfremt der eksempelvis foretages bankskifte, jf. dog afsnit 11.

9.4 Gæld, som optages til ombygning af stuehuset

Vurderingen af ejendomsværdien finder sted på det tidspunkt, hvor der gives pant i ejendommen jf. § 10, stk. 8, 2. pkt.¹²⁵. Ved optagelse af yderligere gæld, gives der yderligere sikkerhedsstillelse i ejendommen, såfremt pantet var større end gælden jf. § 10, stk. 6.

Såfremt der optages gæld til ombygning af stuehuset, vil der derfor oftest blive anset for at være stillet sikkerhed med virksomhedens aktiver for privat gæld grundet de forskellige sikkerhedsstillelser. Det er hensigten med bestemmelsen, at udgifter til forbedringer af ejendommen, skal kunne tillægges ejendomsværdien, såfremt udgifterne ikke i forvejen er omfattet af ejendomsvurderingen. Problemet er, at når den skattepligtige optager gælden til ombygningen, anses sikkerheden for stillet på dette tidspunkt. På dette tidspunkt er der endnu ikke foretaget nogen forbedringer, hvilket gør, at de fremtidige udgifter til forbedringer, som jo er derfor lånet bliver optaget, endnu ikke kan tillægges ejendomsværdien. Derfor anses den skattepligtige for at have stillet sikkerhed med erhvervs-

¹²⁴ Jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 16 af 8. september 2014

¹²⁵ Se også svar på spørgsmål 10 til folketingets skatteudvalg af 2. september 2014

mæssige aktiver for mere end ejendomsværdien med tillæg af udgifter til forbedringer, som er foretaget efter fastsættelsen af ejendomsværdien, når den skattepligtige optager gæld til ombygning.

Ovenstående gør, at den skattepligtige kun kan låne til forbedringer af huset, såfremt den private gæld i forvejen er så lav, at den nye gæld kan indeholdes i ejendomsværdien eller anskaffelsessummen. Først efter, at forbedringerne er foretaget, kan den skattepligtige, med sikkerhed i virksomhedens aktiver, låne til forbedringerne, uden det vil have skattemæssige konsekvenser for den skattepligtige.

10.0 - VSL § 10, stk. 9, Udskiftning af sikkerhedsstillelser, som eksisterede d. 11. juni 2014

10.1 Indledning

Som det blev beskrevet i tidligere, vil en ny fordring i kursgevinstlovens forstand gøre, at der er blevet foretaget en ny sikkerhedsstillelse og dermed bliver sikkerhedsstillelsen omfattet af § 10, stk. 6. For at medvirke til smidiggørelsen af afviklingen af sikkerhedsstillelser, som eksisterede d. 11. juni 2014, er der indført en 3. undtagelse til § 10, stk. 6. Dette indebærer, at den skattepligtige i en periode kan udskifte sikkerhedsstillelser, så længe sikkerhedsstillelsen afløser en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014, og beløbsmæssig ikke overstiger denne.

10.2 Analyse af bestemmelse

§ 10, stk. 6, finder ikke anvendelse på sikkerhedsstillelser, som etableres fra og med d. 11. juni 2014 til og med d. 31. december 2017, dvs. den samme dato, hvor sikkerhedsstillelser, som eksisterede d. 11. juni 2014 skal være afviklet for, at den skattepligtige fortsat kan spare op i virksomhedskontoen jf. afsnit 12, i det omfang, sikkerhedsstillelsen afløser en sikkerhedsstillelse, der eksisterede d. 10. juni 2014, og beløbsmæssigt ikke overstiger denne.

Det er efter ordlyden af bestemmelsen et krav, at sikkerhedsstillelsen skal afløse en sikkerhedsstillelse, som eksisterede d. 10. juni 2014. Som udgangspunkt tillades det derfor kun én gang for den skattepligtige at stille en sikkerhed, som lever op til kravene, idet efterfølgende sikkerhedsstillelser ikke vil afløse en sikkerhedsstillelse, som eksisterede d. 10. juni 2014, men i stedet den efterfølgende sikkerhedsstillelse.

Ifølge bemærkninger til bestemmelsen¹²⁶, vil overgangsbestemmelsen indebære, *at værdien af en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014, fastfryses, og at den skattepligtige frit kan stille aktiver til sikkerhed for privat eller anden gæld, inden for denne beløbsmæssige værdi, uden at det er forbundet med skattemæssige konsekvenser for den skattepligtige.*

Medvidere står der i bemærkningerne, at; *det indebærer eksempelvis, at det ikke er forbundet med skattemæssige konsekvenser for den skattepligtige at tilbagekalde en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014, og at stille en tilsvarende sikkerhedsstillelse fra og med den 11. juni 2014 til og med den 31. december 2017, hvis den sidstnævnte sikkerhedsstillelse ikke overstiger den oprindelige sikkerhedsstillelse beløbsmæssigt.*

Der synes således ikke at være noget i bemærkningerne, som taler for, at det ikke kun er muligt for den skattepligtige at stille en sikkerhedsstillelse, som afløser en sikkerhedsstillelse én gang, idet det

¹²⁶ Jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12 til L200 af 8. september 2014

ellers ikke er en sikkerhedsstillelse, som eksisterede d. 10. juni 2014, som den nye sikkerhedsstillelse afløser.

Det er derfor vigtigt for den skattepligtige, at være opmærksom på evt. at søge et bindende svar før den skattepligtige for 2. gang foretager en handling, som kan gøre, at gælden anses for en ny fordring, med deraf fornyet sikkerhedsstillelse til følge.

10.3 Beløbet der kan stilles ny sikkerhed for

Sikkerhedsstillelser, som eksisterede den 10. juni, opgøres pr. 10. juni 2014, som det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse. Hvis der i forbindelse med en ny sikkerhedsstillelse, eksempelvis i forbindelse med skift af långiver, optages yderligere privat gæld, vil den yderligere optagne gæld anses for overført til skattepligtige i overensstemmelse med § 10, stk. 6¹²⁷.

Ovenstående indebærer, at den skattepligtige, såfremt gælden er større end sikkerhedsstillelsen d. 10. juni, efterfølgende vil kunne stille en sikkerhed på størrelse med sikkerhedsstillelsen d. 10. juni 2014.

Eksempel 1:

Per 10. juni 2014 har den skattepligtige en gæld på 1. mio., hvor der er stillet sikkerhed for 500.000 kr. Efterfølgende vil den skattepligtige kun kunne stille sikkerhed for 1 mio. i forbindelse med skift af långiver. Den skattepligtige skal her være meget opmærksom på, hvornår noget anses for en sikkerhedsstillelse i forbindelse med § 10, stk. 6. Det vil eksempelvis ikke kunne lade sig gøre for den skattepligtige at skifte bank, hvor der underskrives en alskyldserklæring, idet virksomhedens aktiver så automatisk vil anses for at være stillet til sikkerhed for de resterende 500.000 kr., såfremt der ikke er stillet særskilt privat sikkerhedsstillelse for disse.

Eksempel 2:

Den skattepligtige har en gæld på 2 mio., hvor der er stillet sikkerhed med 6 mio., efterfølgende vil den skattepligtige kun kunne stille sikkerhed for 2. mio. kr., ved at afløse den tidligere sikkerhedsstillelse med en ny. Optages der yderligere gæld, vil sikkerhedsstillelsen for den yderligere gæld anses for omfattet af § 10, stk. 6¹²⁸.

11.0 - Sammenhæng og rangorden i undtagelserne til § 10, stk. 6

Det synes ikke at kunne afgøres, om nogen af de ovenforstående undtagelser har forrang. For den skattepligtige er det derfor altid nødvendigt at overveje, om en ny sikkerhedsstillelse kan falde ind under en af undtagelserne, og i så fald, hvilken af undtagelserne det vil være bedst for den skattepligtige at falde ind under. Det vil alt andet lige, altid være bedst for den skattepligtige, om en foretagen dispositionen kunne blive omfattet af undtagelsen vedrørende sædvanlige forretningsmæssige dispositioner, § 10, stk. 7, idet en sådan sikkerhedsstillelse ikke vil have indflydelse på, om der i forvejen eksisterer private sikkerhedsstillelser, og ej heller vil nedbringe det ”fribeløb”, som den skattepligtige kan låne privat i en blandet benyttet ejendom.

¹²⁷ Jf. høringsskemaet s. 4, kommentarerne til bemærkningerne fra AgroSkat

¹²⁸ Høringsskemaet, s. 4, kommentarerne til bemærkningerne fra AgroSkat samt bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12 af 8. september 2014.

Spørgsmålet er også, hvordan sammenhængen mellem § 10, stk. 8 og § 10, stk. 9 er. Den skattepligtige bør således overveje ved ny sikkerhedsstillelse, at en del af den private gæld, som der var stillet sikkerhed for d.10. juni 2014, evt. kan være omfattet af undtagelsen i § 10, stk.8, således at der kun kan stilles sikkerhed for en evt. gæld, der ikke var dækket ind af undtagelsen i § 10, stk. 8, såfremt værdien af ejendommen efterfølgende er faldet. Omvendt er det intet i § 10, stk. 8, der gør at § 10, stk. 8, skulle have indflydelse i forhold til § 10, stk. 9. Den skattepligtige kan således måske få igennem, at den kan foretage en sikkerhedsstillelse svarende til det laveste af sikkerhedsstillelsens værdi og gældens kursværdi d. 10. juni 2014 samt ejendomsværdien eller anskaffelsessummen, af en ejendom, som omfattes af § 10, stk.8. Der er dog stor sandsynlighed for, at SKAT vil anfægte en sådan disposition, og den klare anbefaling vil således være, at den skattepligtige får et bindende svar, så den skattepligtige ikke risikerer at blive omfattet af § 10, stk. 6 for den ekstra værdi svarende til ejendomsværdien.

12.0 - Lov nr. 992, § 3, stk. 5, afviklingsperioden for sikkerhedsstillelser

12.1 Indledning

Ved L200's fremsættelse omhandlede § 2, stk. 5, hvilke konsekvenser lovændringen bl.a. ville medføre for de skattepligtige, som havde stillet erhvervsmæssige aktiver til sikkerhed for privat gæld d. 11. juni 2014. Efter den foreslåede bestemmelse kunne den skattepligtige ikke foretage opsparing af overskud erhvervet fra og med d.11. juni 2014, såfremt den skattepligtige havde nogen erhvervsmæssige aktiver stillet til sikkerhed for privat gæld. Opmærksomheden skal her henledes på, at der endnu ikke var indsat nogen undtagelsesbestemmelser til sikkerhedsstillelserne, så her var også sikkerhedsstillelser som led i almindelige forretningsmæssige dispositioner samt sikkerhedsstillelser i blandede benyttede ejendomme, omfattet af bestemmelsen.

Opsparing kunne igen foregå, når alle sikkerhedsstillelserne var afviklet¹²⁹. Bestemmelsen vedr. manglende mulighed for opsparing skulle have virkning allerede fra d.11. juni 2014 grundet, at skatteministeriet ikke fandt det afklaret, om tilfælde *hvor aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, er stillet til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, efter reglerne før L200* kunne anses for at være en overførsel af værdier fra virksomhedsordningen til den skattepligtige med beskatning til følge¹³⁰.

Allerede i høringsssvarene lagde skatteministeriet op til, at bestemmelsen ville blive ændret¹³¹. Den første ændring kom ved fremsættelse af ændringsforslag nr. 6 af 3. september 2014. Denne blev dog ophævet¹³² og erstattet af ændringsforslag nr. 13 af 8. september 2014, altså dagen før lovforslagets vedtagelse.

12.2 Analyse af den vedtagne bestemmelse

Ifølge § 3, stk. 5, 1. pkt. kan der ikke foretages opsparing af overskud i virksomhedsordningen fra og med 1. januar 2018, så længe der står erhvervsmæssige aktiver til sikkerhed for privat gæld. Foranstående gælder dog ikke såfremt sikkerhedsstillelsen i forvejen har medført beskatning efter VSL § 10, stk. 6, jf. § 3, stk. 5, 2. pkt. Intet af sikkerhedsstillelsen må således stamme fra før d. 11. juni 2014, da blot en lille sikkerhedsstillelse fra før denne dato vil medføre, at der ikke kan foretages

¹²⁹ L 200 af 11.juni 2014, bemærkningerne til § 2, stk. 5

¹³⁰ L 200 af 11. juni 2014, bemærkningerne til § 2, stk. 5

¹³¹ Se eksempelvis kommentarerne fra Skatteministeriet til Danske Advokaters hørings svar

¹³² Se supplerende bemærkninger afgivet af Finansrådet d. 4. september 2014, for begrundelsen for nødvendigheden af ændringer

opsparing efter d.1. januar 2018. Herudover vil en sikkerhedsstillelse, som stammer fra før d.11. juni 2014 medføre, at overskud, som er opsparet i perioden fra og med d. 11. juni 2014 og til og med den 31. december 2017, skal anses som overført til den skattepligtige d. 1. januar 2018 med beskatning for konsekvens jf. § 3, stk. 5, 3. pkt.

Ovenstående vil kort sagt sige, at den skattepligtige har indtil d.31. december 2017 til at afvikle sikkerhedsstillelser, som stammer fra før d.11. juni 2014. Såfremt den skattepligtige ikke har gjort det, vil al opsparet overskud fra og med d.11. juni 2014 og til og med den 31. december 2017 blive beskattet i år 2018, hvilket højst sandsynlig vil føre til en beskatning af det opsparede overskud i topskatten. Herudover vil den skattepligtige ikke kunne foretage opsparing af fremtidige overskud indtil alle sikkerhedsstillelser fra før d. 11. juni 2014 er afviklet.

Sikkerhedsstillelser omfattet af VSL § 10, stk. 7 og 8 er dog ikke omfattet af ovenstående, jf. § 3, stk. 5, 4. pkt. Dette vil sige, at sikkerhedsstillelser i blandede benyttede ejendomme, hvor gælden ikke overstiger ejendomsværdien, med tillæg af udgifter til forbedringer, foretaget efter fastsættelsen af ejendomsværdien eller den kontante anskaffelsessum eller sikkerhedsstillelser, som er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, gerne stadig må eksistere d.1. januar 2018, uden det har konsekvens for den fremtidige opsparingsmulig samt opsparet overskud fra den 11. juni 2014 og fremefter.

Bagatelgrænsen er dog en undtagelse til ovenstående, hvilket gør, at § 3, stk. 5, ikke finder anvendelse såfremt den skattepligtige bliver omfattet af bagatelgrænsen. Se om bagatelgrænsen i afsnit 13. Bagatelgrænsen sætter således reglen, om at sikkerhedsstillelser, der eksisterede d.11. juni 2014 skal være afviklet d.31. december 2017, ud af kraft.

12.3 Reglens virkning såfremt den skattepligtige har en negativ indskudskonto

Såfremt den skattepligtige har en negativ indskudskonto, kan den skattepligtige, medmindre denne er omfattet af bagatelgrænsen i § 3, stk. 6, ikke opspare overskud af indkomst erhvervet fra og med d.11. juni 2014, jf. VSL § 11, stk. 4.

Skattepligtige med negativ indskudskonto har således ikke haft mulighed for at opspare overskud i perioden fra og med d. 11. juni 2014 til og med d. 31. december 2017, og vil heller ikke kunne opspare efterfølgende så længe den skattepligtige enten har sikkerhedsstillelser fra før d.11. juni 2014 eller fortsat har en negativ indskudskonto. Skattepligtige, som har en negativ indskudskonto, kan således ligeså godt beholde sine sikkerhedsstillelser med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld, indtil indskudskontoen er blevet positiv, da det først er når både indskudskontoen er blevet positiv og sikkerhedsstillelserne fra før 11. juni 2014 er afviklet, medmindre disse er omfattet af § 10, stk. 7 eller 8, at den skattepligtige igen kan opspare overskuddet i virksomheden. Indtil da vil al overskud anses for overført, dvs. hævet af den skattepligtige.

12.4 Reglens virkning sammen med § 10, stk.9

Da den skattepligtige ikke kan spare op, såfremt et eller flere af aktiverne, som står til sikkerhed d.1. januar 2018, var stillet til sikkerhed d.10. juni 2014, er det nødvendigt, at overveje, om en udskiftning af sikkerheden, som kan gøres via § 10, stk.9 uden medfølgende beskatning, vil have den konsekvens, at den skattepligtige ikke mister muligheden for at spare op efterfølgende, selvom sikkerhedsstillelserne ikke er afviklet, og den skattepligtige ikke er blevet beskattet af sikkerhedsstillelsen efter § 10, stk. 6. Det er klart en omgåelse af formålet, med begge bestemmelser, men ud fra bestemmelseernes ordlyd og bemærkninger, kan det ikke anses for klart ikke omfattet. Den skattepligtige bør derfor søge et bindende svar, før den gør det.

13.0 - Lov nr. 992, § 3 stk. 6, bagatelgrænsen

13.1 Indledning

Da L200 blev fremsat var der i § 2, stk. 6 indsat en undtagelsesbestemmelse, som fandt anvendelse på henholdsvis manglende mulighed for opsparing pga. negativ indskudskonto, samt mulighed for opsparing ved sikkerhedsstillelse af sine erhvervsmæssige aktiver for privat gæld, når aktiverne var stillet til sikkerhed d.11. juni 2014. Kravet var her, at en evt. negativ saldo på indskudskontoen, både primo og ultimo indkomståret, med tillæg af en evt. sikkerhedsstillelse d.11. juni 2014, ikke oversteg 100.000 kr. Uanset foranstående ville reglerne om manglende opsparing pga. negativ indskudskonto, dog finde anvendelse, såfremt en saldo på indskudskontoen i efterfølgende indkomstår bliver negativ eller at en i forvejen negativ saldo forøges.

13.2 § 3, stk. 6 endelige udformning

Som det er tilfældet med de fleste andre ændringer til virksomhedsskatteoven, er også denne bestemmelse ændret undervejs i processen. Der er således sket ændringer til den foreslåede bestemmelse af ændringsforslag nr. 7 og 8, disse blev dog trukket tilbage d. 8. september 2014 og erstattet af ændringsforslag nr. 14 og 15. Der vil herefter kun blive taget udgangspunkt i den endeligt vedtagne bestemmelse.

Efter § 3, stk. 6 finder stk. 5 og 8 og § 1, nr. 6 ikke anvendelse, hvis den numeriske værdi af en negativ saldo på indskudskontoen såvel primo som ultimo indkomståret begge med tillæg af en eventuel sikkerhedsstillelse den 10. juni 2014 ikke overstiger 500.000 kr.

Da bestemmelsen har ordlyden ”såvel primo som ultimo indkomståret”, betyder dette at indskudskontoen ikke skal opgøres per 10. juni, denne dato har således kun relevans i forhold til sikkerhedsstillelsen. Ved primo forstås 1. januar 2014 og ved ultimo forstås 31. december 2014¹³³. Foranstående betyder samtidig at en opgørelse af bagatelgrænsen udelukkende skal ske for år 2014, evt. indkomståret 2015 såfremt denne er påbegyndt d. 11. juni 2014¹³⁴.

Bagatelgrænsen skal derfor anses som en overgangsregel for de, som d. 11. juni 2014 anvendte virksomhedsordningen¹³⁵.

13.3 Numerisk værdi på sammenlagt maksimalt 500.000 kr.

Som det står i ordlyden er det summen af den negative indskudskonto per 1. januar 2014 plus summen af sikkerhedsstillelser, som skal være under 500.000 kr. Bagatelgrænsen er således blevet hævet fra 100.000 kr., som var indsat i det oprindelige lovforslag til 500.000 kr. Sikkerhedsstillelsen opgøres som det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse pr. 10. juni 2014. Desuden finder VSL § 10, stk. 7 og 8 anvendelse, hvilket betyder, at undtagelser til erhvervsmæssige sikkerhedsstillelser også er gældende i forhold til bagatelgrænsen. Blandede benyttede ejendomme som opfylder kravene jf. afsnit 9 samt sikkerhedsstillelser foretaget som led i sædvanlige forretningsmæssige dispositioner jf. afsnit 8 tæller således ikke med i bagatelgrænsen jf. § 3, stk. 6, 3. og 4. pkt.¹³⁶

Der er i spørgsmålene til loven opstillet en del eksempler på udregningen af bagatelgrænsen¹³⁷. Af disse kan udledes, at det ikke senere er muligt at nedbringe enten sikkerhedsstillelsen eller den ne-

¹³³ Skatteministerens svar på spørgsmål 49.

¹³⁴ Skatteministerens svar på spørgsmål nr. 256 og 257 af 5. december 2014 til skatteudvalget.

¹³⁵ Skatteministerens svar på spørgsmål nr. 257 af 5. december 2014 til skatteudvalget.

¹³⁶ Se desuden den juridiske vejledning afsnit C.C.5.2.10

¹³⁷ Se eksempelvis spørgsmål nr.251-257 af 18. december 2014 til folketingets skatteudvalg

gative indskudskonto, således at de tilsammen giver under 500.000 kr. Foranstående kan udledes af spørgsmål nr. 253 af 18. december 2014 hvor følgende eksempel bliver opstillet:

Indskudskontoen primo 2014 udgør +50.000 kr., sikkerhedsstillelsen pr. 10. juni 2014 udgør 600.000 kr., og indskudskontoen ultimo 2014 udgør +50.000 kr. – spørgsmålet er herefter, om der kan ske opsparing af overskud for år 2014. Hertil svarer skatteministeren, at der kan ske opsparing af overskud i 2014, såfremt sikkerhedsstillelsen på 600.000 er fuldt ud afviklet inden den 1. januar 2018. Dette svar har sammenhæng med § 3, stk. 5, og betyder således, at bagatelgrænsen skal være opfyldt per 10. juni 2014 for, at den skattepligtige er omfattet af denne. En senere nedbringelse af sikkerhedsstillelsen til under bagatelgrænsen vil således ikke omfatte sikkerhedsstillelsen til overgangsreglen. Sikkerhedsstillelsen skal således være fuldt ud afviklet, såfremt den ikke i første omgang falder under bagatelgrænsen.

Ovenstående er i god overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd, idet det er sikkerhedsstillelsen pr. 10. juni 2014, som har betydning og ikke efterfølgende ændringer af denne.

Da det kun er for året 2014 bagatelgrænsen skal opgøres jf. ovenstående afsnit, vil efterfølgende udsving i sikkerhedsstillelser således ikke have yderligere effekt på, om den skattepligtige er omfattet af bagatelgrænsen.

Såfremt den negative indskudskonto forøges vil den skattepligtige falde ud af overgangsbestemmelsen og dermed omfattes af VSL § 11, stk. 4, således at opsparing herefter ikke er mulig¹³⁸.

Såfremt den skattepligtige i år 2014 havde en positiv indskudskonto og havde sikkerhedsstillelser, således at vedkommende var omfattet af bagatelgrænsen, vil det, at indskudskontoen et efterfølgende år bliver negativ gøre, at den skattepligtige ikke kan spare op i virksomheden jf. § 3, stk. 6, 2. pkt.

Opsparing kan heller ikke foretages, såfremt den negative saldo på indskudskontoen forøges som følge af, at den skattepligtige vælger at gøre brug af sin mulighed for at omgøre valg af selvangivne oplysninger for indkomståret 2013, jf. § 3, stk. 6, 5. pkt. Denne bestemmelse er indsat for at sikre, at den selvstændige ikke anvender den ekstraordinære omgørelsesmulighed i § 3, stk. 8, til at gøre en negativ indskudskonto præcis lille nok til at være omfattet af bagatelgrænsen.

13.4 Hvornår er den skattepligtige indtrådt i virksomhedsordningen

Ovenstående undtagelse blev indsat som en overgangsregel for skattepligtige, som ved lovforslagets fremsættelse var indtrådt i virksomhedsordningen. Skattepligtige, som efter d. 11. juni 2014 vælger at benytte virksomhedsordningen kan således ikke benytte sig af ovenstående bagatelgrænse¹³⁹. Der synes ikke at være tilkendegivet nogen steder i bemærkningerne eller spørgsmål, om en skattepligtig, som vælger at benytte virksomhedsordningen for første gang i år 2014, er omfattet af bagatelgrænsen.

Den skattepligtige vælger ved indgivelse af selvangivelse for indkomståret, om virksomhedsordningen skal anvendes for indkomståret¹⁴⁰. Dette betyder, at den skattepligtige først skal tage stilling

¹³⁸ § 3, stk. 6, 2. pkt.

¹³⁹ Jf. L 200 af 11. juni 2014, bemærkninger til § 2, stk. 6

¹⁴⁰ Jf. VSL § 2, stk. 2

om anvendelse af virksomhedsordningens benyttelse 1. juli 2015, som er personlige virksomheders selvangivelsesfrist for år 2014¹⁴¹.

Virksomhedsordningen skal anvendes for hele indkomståret jf. VSL § 2, stk. 2. For skattepligtige, som har startet virksomhed i år 2014, eller som først vælger at anvende virksomhedsskatteordningen fra og med år 2014, kan der grundet overstående være tvivl om, om den skattepligtige bliver omfattet af bagatelgrænsen. I bemærkningerne står der: *Den foreslåede overgangsregel finder kun anvendelse for skattepligtige, der ved lovforslagets fremsættelse er indtrådt i virksomhedsordningen og derfor anvender ordningen ved lovforslagets fremsættelse. Skattepligtige der efterfølgende indtræder i virksomhedsordningen, vil derfor ikke være omfattet af overgangsreglen.*

Spørgsmålet er derfor om den skattepligtige ved at vælge virksomhedsordningen for 2014 anses for at være indtrådt i virksomhedsordningen d.1. januar 2014 og derfor anses for at anvende ordningen ved lovforslagets fremsættelse, eller om en skattepligtig, som først vælger at anvende virksomhedsordningen for år 2014 ved indgivelse af selvangivelsen medio 2015, først kan anses for at være indtrådt i ordningen her. Herudover er det relevant at overveje, om det vil have indflydelse på resultatet, om virksomheden er opstartet før eller efter d.11.juni 2014. Eksempelvis, om det vil have betydning at et landbrug er købt henholdsvis den 1. juni 2014 eller d.1. juli 2014.

Der er således to aspekter, af ovenstående; for det første den negative indskudskonto og for det andet sikkerhedsstillelsen.

I forhold til sikkerhedsstillelsen er der således ikke tvivl, at såfremt den skattepligtige først har erhvervet virksomhed efter d.11.juni 2014, kan vedkommende naturligvis ikke have stillet erhvervs-mæssige aktiver til sikkerhed for privat gæld før denne dato, og vil således ikke være omfattet af bagatelgrænsen her. Modsat vil de skattepligtige, som anvendte virksomhedsordningen både før og i 2014 og som inden den 11. juni 2014 havde stillet sine erhvervs-mæssige aktiver til sikkerhed for privat gæld, være omfattet af bagatelgrænsen. Tilbage er så igen den kategori, som først indtræder i virksomhedsordningen i år 2014 enten pga. opstart eller pga. valg af skatteordningen fx skift fra kapitalafkastordningen.

I forhold til den negative indskudskonto er spørgsmålet om de skattepligtige, som først indtræder i ordningen i år 2014, kan nå at udnytte bagatelgrænsen, ved eksempelvis at have en negativ indskudskonto på 500.000 kr., eller om bagatelgrænsen således kun gælder for skattepligtige, som inden 2014 anvendte ordningen, se ovenstående diskussion.

Ifølge VSL § 3, stk. 2 opgøres indskudskontoen ved starten af det indkomstår, hvor virksomhedsordningen anvendes første gang. Af en sproglig fortolkning af både VSL § 2, stk.2 og § 3, stk. 2, bør en skattepligtig, der vælger at benytte virksomhedsordningen for år 2014, således anses for at være indtrådt i virksomhedsordningen i starten af år 2014.

Modsat står der i den juridiske vejledning, at såfremt en virksomhed er påbegyndt i løbet af et indkomstår, skal virksomhedsordningen dog kun bruges for den del af indkomståret, hvor virksomheden er drevet¹⁴².

Konklusionen på ovenstående diskussion, mener jeg, må være, at den skattepligtige er omfattet af bagatelgrænsen, såfremt den skattepligtige var påbegyndt sin virksomhed før d.11. juni 2014. Konklusionen bygger på, at skattepligtige hvert år tager selvstændig stilling til, om virksomhedsordnin-

¹⁴¹ Jf. SKL § 4, stk. 1

¹⁴² Jf. Den juridiske vejledning 2015-1 afsnit C.C.5.2.3.1

gen skal anvendes for det pågældende indkomstår ved indgivelse af selvangivelsen året efter. Det har således ikke været fysisk muligt for skattepligtige inden denne dato aktivt at tilvælge virksomhedsordningen. Herudover angives det i den juridiske vejledning at virksomhedsordningen, ved opstart i et indkomstår, benyttes for den del af indkomståret, hvor virksomheden er drevet. Såfremt den skattepligtige således har påbegyndt virksomheden før d. 11. juni 2014, vil den skattepligtige ved tilvalg af virksomhedsordningen ved indsendelse af selvangivelsen, have benyttet virksomhedsordningen fra påbegyndelsestidspunktet.

Modsat betyder ovenstående også, at skattepligtige, som ikke havde påbegyndt virksomhed d. 11. juni 2014, ikke kan benytte bagatelgrænsen. Hvilket også giver god overensstemmelse med resten af virksomhedsordningen.

Skattepligtige, som eksempelvis i flere år har drevet virksomhed, og som først vælger at benytte sig af virksomhedsordningen i år 2014, bør være omfattet af bagatelgrænsen, idet virksomhedsordningen således er benyttet i hele året og også er benyttet inden d.11. juni 2014.

14.0 - L 992, § 3, stk. 7, periodisering af indkomstårets indkomst

14.1 Indledning

Det blev ved lovforslagets fremsættelse i § 2, stk. 5, 2. pkt. foreslået, at udgifter vedrørende indkomståret, som ikke kunne henføres til et bestemt tidspunkt, skulle fordeles forholdsmæssigt på perioden henholdsvis før og efter d.11. juni 2014. Der skulle således foretages en normal opgørelse af eksempelvis afskrivninger, hensættelser og andre selvangivelsesdispositioner, men fordelingen af disse skulle ske forholdsmæssigt¹⁴³.

Det bliver specifikt i bemærkningerne tilkendegivet, at indkomster ikke kan fordeles forholdsmæssigt på perioden idet disse skal placeres i den delperiode, hvor de er realiseret. De almindelige periodiseringsprincipper ville i øvrige finde anvendelse.¹⁴⁴

Bestemmelsen blev ændret ved ændringsforslag nr. 9 af 2. september 2014.¹⁴⁵ Herefter blev den indsat som en selvstændig bestemmelse som § 3, stk. 7.

En analyse af den endelige bestemmelse vil blive foretaget nedenunder.

14.2 Analyse af lov nr. 992, § 3, stk. 7

Da bestemmelserne om manglende opsparingsmulighed, såfremt den skattepligtige enten har en negativ indskudskonto eller erhvervsmæssige aktiver stillet til sikkerhed for privat gæld, som ikke er afviklet senest d.31. december 2017 og den skattepligtige ikke er omfattet af bagatelgrænsen i § 3, stk. 6, først gælder for indkomst erhvervet fra og med d.11. juni 2014 jf. § 3, stk. 4, er der i § 3, stk. 7 indsat en bestemmelse vedr. opdeling af indkomstårets indkomst i flere perioder. I bestemmelsen fastlægges, at udgifter, som ikke kan henføres til et bestemt tidspunkt på året, skal fordeles forholdsmæssigt mellem perioderne i indkomståret før og efter d.11. juni 2014 jf. § 3, stk.7, 1. pkt. Bestemmelsen, som blev foreslået i L200's oprindelige tekst er derfor videreført.

¹⁴³ Jf. bemærkningerne til L200, § 2, stk. 5, 6. og 7. afsnit

¹⁴⁴ Jf. bemærkningerne til L200, § 2, stk. 5, 8. afsnit.

¹⁴⁵ Ændringsforslag nr. 9 blev ophævet og erstattet af ændringsforslag nr. 16 af 8. september 2014. Ordlyden af stk. 7, blev dog ikke ændret.

Der blev dog et alternativ for den skattepligtige, således at denne har mulighed for at fordele hele årets skattepligtige overskud forholdsmæssigt på perioderne jf. § 3, stk. 7, 2. pkt. Herefter vil det kun være muligt for den skattepligtige at opspare overskud, som efter den simple forholdsmæssige fordeling vedrører perioden før d. 11. juni.

Alternativet blev indsat efter hårdt pres fra især landbruget, hvor indtjeningen fra høst typisk først falder sidst på året og derfor ville bestemmelsen i sin oprindelige form ramme de sæsonbetonede erhvervsmæssige ekstra hårdt, hvilket var stærkt kritiseret¹⁴⁶

En anden faktor, som har været stærkt kritiseret i høringssvarene, er det, at en reel opgørelse af delindkomst, som § 3, stk. 7, 1. pkt. indebærer, medfører betydelige administrative og økonomiske konsekvenser for de erhvervsdrivende¹⁴⁷. Også dette gør bestemmelsen om forholdsmæssigt opdeling af dette skattepligtige overskud op med, idet denne byrde bliver betydelig mindre ved at benytte metoden om forholdsmæssig opgørelse¹⁴⁸, hvilket også er den anden grund til at bestemmelsen er indsat.

Modsat er det blevet kritiseret, at når de skattepligtige får valgmuligheden for delopgørelse og en forholdsmæssig fordeling, er den skattepligtige reelt nødt til at få udarbejdet to regnskaber, således at den skattepligtige kan se, om en delopgørelse eller en forholdsmæssig fordeling er bedst. Valget mellem de to, er Skatteministeriet dog ikke enig i, vil skabe yderligere omkostninger for de skattepligtige, idet langt de fleste selvstændige og deres rådgivere, vil, uden at skulle udarbejde en delopgørelse, kunne vurdere, om det vil være relevant for den skattepligtige at udarbejde en delopgørelse¹⁴⁹. I langt de fleste tilfælde vil det af skatteministeriet anførte være korrekt, idet en rådgiver burde kunne bedømme, om det er relevant at lave en delopgørelse, før den bliver udarbejdet.

14.3 Fordeling af årets hævninger

Hævninger, som er foretaget af den skattepligtige i 2014, kan primært anses for hævet af indkomst erhvervet fra og med den 11. juni 2014¹⁵⁰. Dette gør, at til trods for at den skattepligtige kun kan opspare overskud til og med d. 10. juni 2014, vil den skattepligtige eller dennes rådgivere, derfor kunne maksimere beløbet for, hvad der kan opspares, når hævninger anses for foretaget af overskudsdisponeringen af indkomst erhvervet fra og med den 11. juni 2014.

15.0 - Lov nr. 992, § 3, stk. 8, omgørelse af tidligere foretagne dispositioner

15.1 Indledning

Ved ændringsforslag nr. 9 af 2. september 2014 blev det foreslået, at det skulle være muligt for skattepligtige, som grundet de foreslåede ændringer i virksomhedsskatteloven ved L 200, ikke fremadrettet kan opspare overskud, at omgøre valg af visse selvangivne oplysninger for indkomståret 2013. Omgørelse skulle være foretaget senest d. 31. december 2014.

¹⁴⁶ Se eksempelvis Høringssvar afgivet af Landbrug og fødevarer, samt bemærkningerne til ændringsforslag nr. 16 af 8. september 2014, hvoraf det fremgår at: *Forslaget om muligheden for forholdsmæssig opgørelse skal sikre, at selvstændige, hvor indkomsten typisk falder sidst på året, får mulighed for at fordele indkomsten mere ligeligt i indkomståret.*

¹⁴⁷ Se eksempelvis: Høringssvar afgivet af Dansk Byggeri og Landbrug og fødevarer.

¹⁴⁸ Se bemærkningerne til ændringsforslag nr. 16 af 8. september 2014, hvoraf det fremgår at: *Forslaget medvirker endvidere til at minimere omkostningerne for erhvervslivet i forhold til at foretage en delårsopgørelse*

¹⁴⁹ Se svar på spørgsmål nr. 8 af 2. september 2014

¹⁵⁰ Jf. Høringsskemaet s. 38, Kommentarerne til bemærkningerne fra FSR

Bestemmelsen blev foreslået grundet en berettiget kritik, som gik på, at skattepligtige, der havde afleveret selvangivelsen for 2013 d. 11. juni 2014, blev stillet ringere end skattepligtige, som ikke havde afleveret selvangivelsen for 2013 d. 11. juni 2014 og derfor havde mulighed for at disponere i forhold til lovforslagets bestemmelser¹⁵¹.

Ved ændringsforslag nr. 16 af 8. september 2014 blev bestemmelsen ændret således, at omgørelsen skulle være foretaget senest d.31. marts 2015. Skattepligtige fik således ekstra 3 måneder til at træffe valg om omgørelser. Der findes ikke i lovgivningsmaterialet noget svar på, hvorfor fristen for omgørelse blev forlænget, men dette skyldes højst sandsynligt, at den skattepligtige har mulighed for at få udarbejdet 2014 regnskabet inden omgørelse for 2013 skal foretages, således at den skattepligtige, kan se på, hvad der er nødvendigt at omgøre for, eksempelvis, at komme under bagatelgrænsen i 2014.

15.2 Analyse af bestemmelsen

1. pkt.

Bestemmelsens 1. punktum angiver, at skattepligtige, som benytter sig af virksomhedsordningen, kan omgøre valg af selvangivne oplysninger for indkomståret 2013 i forhold til overførsel af finansielle aktiver, passiver, indskud samt beløb der er bogført på mellemregningskontoen.

Meningen med bestemmelsen er således ikke, at den skattepligtige skal have mulighed for at omgøre valg af selvangivne oplysninger efter den skattepligtiges lyst, men derimod, at den skattepligtige har mulighed for eksempelvis at indskyde beløb, som er bogført på mellemregningskontoen på den negative indskudskonto. Herudover vil den skattepligtige have mulighed for at trække passiver ud af virksomheden, hvilket kunne være aktuelt, hvis den skattepligtige har indskudt private lån i virksomheden. Kort sagt har den skattepligtige mulighed for at omgøre de dispositioner for år 2013, som kan rette op på den negative indskudskonto, evt. således at den skattepligtige kommer under bagatelgrænsen¹⁵².

Der er blandt nogle revisorer uenighed om, om det kun er overførsler, som er foretaget i år 2013, som kan omgøres eller om den skattepligtige kan vælge at foretage nye overførsler eksempel ved at overføre at passiv fra virksomhed til privatøkonomien, hvilket således bliver et indskud¹⁵³.

2. pkt.

Efter bestemmelsens 2. pkt. afgrænses de skattepligtige, som kan foretage omgørelser efter 1. pkt.. Herefter er det kun skattepligtige, som er omfattet af VSL § 11, stk. 4, vedrørende manglende mulighed for opsparing i virksomhedsordningen grundet negativ indskudskonto, samt skattepligtige, som har stillet erhvervsmæssige aktiver til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen d. 10. juni 2014, som kan omgøre dispositionerne.

Afgrænsningen er indført for at undgå, at skattepligtige, som ikke er omfattet af lovens manglende opsparingsmuligheder, foretager valg, som gør, at den skattepligtige kan udnytte de tidligere huller i

¹⁵¹ Bemærkningerne til ændringsforslag nr. 9 af 2. september 2014. Ændringsforslag nr. 9 blev ved ophævet og erstattet af ændringsforslag nr. 16, af 8. september 2014.

¹⁵² Bemærkningerne til ændringsforslag nr. 16 af 8. september 2014

¹⁵³ Se eksempelvis Danrevi's nyhedsbrev af 10.09.2014, hvoraf det fremgår at det er selvstændige som *i 2013 har foretaget overførsel af aktiver og/eller passiver mellem privatøkonomien og virksomhedsordningen, eller som ved udgangen af året har en mellemregning med virksomhedsordningen...* kan omgøre deres selvangivelse for 2013, hvis de ønsker det. Til dette punkt skal nævnes, at det virker til, at Danrevi helt overser, at det ikke er et krav, at der i 2013 blev foretaget overførsler, men at det i stedet kun er muligheden for at foretage overførsler af aktiver og passiver samt indskud der kan omgøres.

virksomhedsskatteloven, således at den skattepligtige eksempelvis kan indskyde privat gæld nøjagtig til bagatelgrænsens beløbssats¹⁵⁴. At det ikke er meningen, at den skattepligtige skal kunne omgøre dispositioner, som kan gøre at en negativ saldo på indskudskontoen forøges, fremhæves yderligere af sidste punktum i § 3, stk. 6, vedr. bagatelgrænsen, hvori det fastlægges at uanset bagatelgrænsen, så finder VSL § 11, stk. 4 anvendelse, således at den skattepligtige ikke kan foretage opsparring, såfremt den negative saldo på indskudskontoen forøges som følge af et omvalg af en disposition.

3. pkt.

Bestemmelsens 3. pkt. fastlægger at bestemmelsens 2. pkt., ikke finder anvendelse for skattepligtige, som omfattes af stk. 6, bagatelgrænsen. 2. punktum, jf. ovenfor, afgrænser de skattepligtige som kan gøre brug af bestemmelsen til de, som har en negativ indskudskonto eller har stillet sikkerhed med erhvervsmæssige aktiver. Det bliver derfor yderligere relevant, hvornår en skattepligtig kan anses for omfattet af bagatelgrænsen, idet disse således vil kunne omgøre dispositioner uden at have enten en negativ indskudskonto eller stillet sikkerhed med erhvervsmæssige aktiver for privat gæld, idet 2. punktum ikke gælder for disse personer.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen er det ikke meningen, at skattepligtige, som omfattes af bagatelgrænsen, kan benytte bestemmelsen om omgørelse, idet skattepligtige omfattet af bagatelgrænsen eller skattepligtige, som i øvrigt ikke er omfattet af lovforslaget, ikke skal kunne foretage yderligere indskud af privat gæld i virksomhedsordningen og derved udnytte bagatelgrænsen. I bemærkningerne henvises til, at hjemlen for dette er lovforslagets § 2, stk. 6. En sådan bestemmelse findes dog ikke i lovforslaget, og det formodes derfor, at der menes § 3, stk. 6, sidste punktum, som er den ovenfor omtalte bestemmelse om bagatelgrænsen, der rettelig skulle være henvist til. I denne bestemmes dog ikke, at skattepligtige omfattet af bagatelgrænsen, ikke kan omgøre selvangivne dispositioner for år 2013, men derimod at såfremt den negative saldo på indskudskontoen forøges som følge af en omgørelse, så finder VSL § 11, stk. 4, alligevel anvendelse. Det vil sige, at den skattepligtige ikke kan spare op i virksomhedsordningen, såfremt den negative saldo på indskudskontoen forøges som følge af en omgørelse.

Til trods for ovenstående og at ordlyden af bestemmelsen gør, at skattepligtige omfattet af bagatelgrænsen netop kan omgøre dispositioner, da 3. pkt. netop undtager skattepligtige omfattet af bagatelgrænsen fra bestemmelsen 2. pkt. som er den, der indsnævrer de, der kan foretage omgørelser af dispositioner efter 1. pkt., virker det til, at ingen revisionselskaber har stillet spørgsmålstejn til dette område. Det er således tilkendegivet i stort set alle nyhedsbreve, som er udkommet omkring emnet, at skattepligtige omfattet af bagatelgrænsen ikke kan omgøre dispositioner¹⁵⁵.

SKAT anfører i den juridiske vejledning¹⁵⁶, at de nævnte betingelser for at omgøre valg, ikke finder anvendelse for skattepligtige omfattet af bagatelgrænsen. SKAT kommer herefter ikke yderligere ind på, om dette således betyder, ligesom det er antaget i ovenstående analyse, at skattepligtige omfattet af bagatelgrænsen kan omgøre dispositioner omfattet af stk. 9.

¹⁵⁴ Bemærkningerne til ændringsforslag 16 af 8. september 2014.

¹⁵⁵ Se eksempelvis Revisorgaarden i København, af. 11. september 2014, EY af 09.11.2014, Dansk revision af 09.09.2014, Krøyer Pedersen af 09.09.2014

¹⁵⁶ Den juridiske vejledning 2015-1, afsnit C.C.5.2.5.5, Ekstraordinære reguleringer af indskudskontoen efter lov nr. 992 af 9. september 2014

15.3 Konsekvenserne af at omgøre dispositioner

Den skattepligtige eller dennes rådgivere vil typisk forsøge at omgøre dispositioner således at indskudskontoen per 31. december 2014 bliver negativ med maksimalt 500.000 kr. eller nul, således at den skattepligtige for hele indkomståret 2014 kan spare op i virksomhedsordningen eller blive omfattet af bagatelgrænsen. Afhængig af dispositionen, som bliver omgjort, vil selve omgørelsen også have nogle effekter, som nedenfor vil blive diskuteret.

Som det ovenfor er nævnt, er de dispositioner, som kan blive omgjort følgende:

- Overførsel af finansielle aktiver og passiver
- Indskud
- Beløb, der er bogført på mellemregningskontoen

15.3.1 Indskud

Den skattepligtige får mulighed for at indskyde finansielle aktiver i virksomhedsordningen således, at den negative indskudskonto vil blive formindsket. Samtidig har den skattepligtige mulighed for at indskyde visse bogholderimæssige posterings, eksempelvis kan beløb, der er bogført på mellemregningskontoen blive indskudt eller penge, som er bogført på kontoen "hensat til senere hævning". Sidstnævnte er en konto, der holder styr på, hvilke beløb, som er blevet beskattet som personlig indkomst hos den skattepligtige, men som ikke reelt er hævet fra virksomheden eller forbrugt privat.

Beløbene anses for overført ultimo 2013, jf. VSL § 2, stk. 5. Indskudskontoen primo 2014, kan således blive nulstillet eller evt. falde under bagatelgrænsen, såfremt den skattepligtige ikke har sikkerhedsstillelser, som sammenlagt med den nye indskudskonto giver over 500.000 kr. per 10. juni 2014.

15.3.2 Overførsel af finansielle passiver

En skattepligtig, som ikke har nogle midler at skyde ind i virksomheden, og som har en negativ indskudskonto, kan alternativt vælge at overføre et lån, som forefindes i virksomhedens økonomi til den private økonomi. En sådan overførsel vil være at betragte som et indskud i virksomheden og vil derfor også kunne få den negative indskudskonto til at blive positiv eller eksempelvis under bagatelgrænsen.

Ved omgørelse vil beløbet være at betragte som overført i 2013. Det vil sige, at den skattepligtiges selvangivelse bliver ændret således, at beløbene anses for overført ultimo 2013 jf. VSL § 2, stk. 5.

Den skattepligtige får således primo 2014 yderligere gæld, som ikke er indskudt i virksomheden, dvs. privat gæld. Det er derfor nødvendigt at overveje om den sikkerhedsstillelse, som evt. forefindes på denne gæld, også er overført til den skattepligtige ultimo 2013, eller om sikkerhedsstillelsen først betragtes som opstået ved indgivelse af omgørelsesanmodningen.

En omgørelse af dispositioner medfører, at dispositionen skal anses som om, at dispositionen var foretaget i 2013. Dette må så også betyde, at gælden bliver privat og at der derfor er stillet erhvervmæssige aktiver til sikkerhed for gælden, såfremt disse i øvrigt var stillet til sikkerhed for gælden, da gælden var erhvervmæssig.

Ovenstående kan den skattepligtige eventuelt spekulere i, således at den skattepligtige kan få yderligere sikkerhedsstillelser, som således eksisterede d.11. juni 2014.

16.0 - § 3, stk. 10, ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen

16.1 Indledning

Først ved ændringsforslag nr. 16 af 8. september, dvs. dagen før vedtagelsen af lovforslaget, blev der stillet forslag om, at skattepligtige skal have mulighed for ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen på tidspunktet, for virksomhedsordningens begyndelse. Lovforslaget blev indført, fordi det af interesseorganisationer blev gjort opmærksom på, at ikke alle skattepligtige havde fået nulstillet den negative indskudskonto fra start, selvom dette var muligt for den skattepligtige. Når nu konsekvenserne ved negativ indskudskonto blev større, ville det være rimeligt, at disse fik mulighed for en ekstraordinær nulstilling.¹⁵⁷

16.2 Analyse af bestemmelsen

Skattepligtige kan ekstraordinært få nulstillet virksomhedens indskudskonto på tidspunktet, hvor virksomhedsordningen første gang anvendtes jf. VSL § 3, stk. 2¹⁵⁸, såfremt betingelserne i VSL § 3, stk. 5 er opfyldte. Dvs. at den skattepligtige skal kunne dokumentere at alle de daværende til virksomheden hørende aktiver og gældsposter er medregnet i opgørelsen og at den medregnede gæld på opstartstidspunktet er erhvervsmæssig.¹⁵⁹

Herudover er det en betingelse for at opnå ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen, at der er opnået tilladelse hertil fra told- og skatteforvaltningen¹⁶⁰. Ansøgningen om tilladelse skal være indgivet til told- og skatteforvaltningen senest den 31. marts 2015¹⁶¹. Fristen på ca. 6 mdr. blev vurderet tilstrækkelig, idet det anses for at være et fåtal af skattepligtige, som vil gøre brug af denne mulighed.¹⁶²

Opnås ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen på tidspunktet, hvor virksomhedsordningen anvendtes første gang, påvirker dette ikke efterfølgende reguleringer af indskudskontoen.¹⁶³ Ekstraordinær nulstilling samt efterfølgende reguleringer har først virkning fra begyndelse af 2014.¹⁶⁴ Dette vil sige, at den skattepligtige ved ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen ikke kan få omberegnet evt. rentekorrektioner foretaget i tidligere indkomstår.

Eksempel:

Den skattepligtige havde ved opstart i 2005 en negativ indskudskonto på 2 mio.. efterfølgende er der indskudt 0,5 mio. i virksomheden i år 2007, mens der i år 2009 hæves 0,2 mio. på indskudskontoen. Primo 2014 har den skattepligtige således en negativ indskudskonto på 1,7 mio.. Den skattepligtige kan således ikke spare op i virksomhedsordningen efter de nye regler.

Hvis den skattepligtige herefter kan opfylde betingelserne for ekstraordinær nulstilling, vil den skattepligtige primo 2014 have en indskudskonto på 0,3 mio. i stedet.

¹⁵⁷ Se eksempelvis høringsvaret fra Dansk skovforening, samt bemærkningerne til ændringsforslag nr. 16 af 8. september 2014

¹⁵⁸ § 3, stk. 10, 1. pkt.

¹⁵⁹ § 3, stk. 10, 3. pkt.

¹⁶⁰ Jf. § 3, stk. 10, 4. pkt.

¹⁶¹ Jf. § 3, stk. 10, 5. pkt.

¹⁶² Jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 16 til L200 af 8. september 2014

¹⁶³ Jf. § 3, stk. 10, 2. pkt.

¹⁶⁴ Jf. § 3, stk. 10, 6. pkt.

17.0 - Perspektivering af ændringerne til virksomhedsordningen

Som det ses af ovenstående analyser, er der mange problemstillinger, som skattepligtige, der anvender virksomhedsordningen, for fremtiden er nødt til at forholde sig til. Der er således ingen tvivl om, at virksomhedsordningen med ændringerne er blevet en del mere kompliceret. Herudover er der en del tvivlsspørgsmål, som må afklares via retspraksis. Det må således i mange tilfælde være en anbefaling for skattepligtige at bede om et bindende svar før den skattepligtige foretager en disposition, som kan blive ramt af ændringerne i virksomhedsordningen.

Den største problemstilling med ændringerne i virksomhedsloven er, ifølge min vurdering, at den skattepligtige via dagligdags handlinger i den private økonomi, kan anses for at have stillet sikkerhed for privat gæld med virksomhedens aktiver. Det kan således ikke forventes, at den skattepligtige indgående har læst bemærkningerne osv. til bestemmelsen. Men såfremt den skattepligtige ikke har gjort dette, kan den skattepligtige ikke ud fra lovteksten vide, at SKAT kan anse eksempelvis den generelle modregningsadgang for en sikkerhedsstillelse, såfremt der ikke er stillet særskilt privat sikkerhed. Samtidig synes bestemmelserne at være så uklare, at ingen helt konkret ved, hvornår noget for fremtiden vil være at anse som en sikkerhedsstillelse. Der er således en kæmpe gruppe af skattepligtige, som ikke ønsker at misbruge virksomhedsordningen eller overhovedet kender det reelle indhold af værnsreglerne, som vil blive ramt.

Herudover bør det kritiseres, at bestemmelser, som er blevet ændret gennem lovgivningsprocessen, ikke først anses at have virkning fra det endelige ændringsforslags fremsættelse, idet skattepligtige, som har handlet i overensstemmelse med det oprindelige lovforslags bemærkninger og ordlyd, vil blive ramt af ændringerne. Der synes således at være tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft, når der bliver ændret betydeligt i et lovforslags ordlyd og bestemmelser, som skal gælde fra lovforslagets fremsættelse. Når der forefindes betydelige ændringer i en bestemmelses indhold, burde ændringerne således medføre, at bestemmelsen først finder anvendelse for dispositioner, som foretages efter at ændringsforslagene er kommet til offentlighedens kendskab. I forhold til bestemmelserne, er det således især bestemmelserne vedr. sikkerhedsstillelse, hvor det kritiseres, at disse ikke først fik virkning for sikkerhedsstillelser foretaget fra og med d.3. september 2014, hvor ændringsforslagene først kom til offentlighedens kendskab.

18.0 - Litteraturliste:

18.1 Love:

- Lov nr. 149 af 10/04/1922, Lov om indkomst- og Formueskat til Staten (Statsskatte-loven)
- Lov nr. 144 af 19/03/1986, Lov om indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende (virksomhedsskatte-loven) (ophævet)
 - bemærkninger, høringssvar, spørgsmål osv. til denne lov er desuden benyttet til analyser
- Lov nr. 471 af 12/06/2009, Lov om arbejdsmarkedsbidrag (AMBI)
- LBK nr. 175 af 23/02/2011, Bekendtgørelse af skatteforvaltningsloven
- LBK nr. 1067 af 30/08/2013, bekendtgørelse af lov om vurdering af landets faste ejendomme
- LBK nr. 1113 af 18.09.2013, Bekendtgørelse af lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven)
- LBK nr. 1114 af 18/09/2013, Bekendtgørelse af lov om indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende (virksomhedsskatte-loven)

- LBK nr. 1200 af 30/09/2013, Bekendtgørelse af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom
- Lov nr. 992 af 16/09/2014, Lov om ændring af virksomhedsskatteoven og kildeskatteloven
 - Samtlige bemærkninger, høringssvar, spørgsmål osv. til denne lov er desuden benyttet til analyser, udover de, som kan findes i folketingets opslag under L 200, er også spørgsmål stillet til folketingets skatteudvalg d.18. december 2014 benyttet.
- LBK nr. 1041 af 15.09.2014, Bekendtgørelse af lov om påligningen af indkomstskat til staten (Ligningsloven)

18.2 Cirkulærer:

- Cirkulære nr. 21 af 09.12. 1986

18.3 Afgørelser:

- U1998.245H/TfS1998.99.H
- SKM.2001.201.LR
- SKM 2005.537.LSR
- SKM2006.721.SR
- SKM.2010.96.LSR
- SKM.2013.505.HR
- SKM.2014.129.SR
- SKM.2014.764.SR

18.4 Vejledninger:

- Den juridiske vejledning 2015-1

18.5 Bøger:

- Virksomhedsskatteoven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen (2005). ISBN; 87-574-0932-3
- Lærebog om indkomstskat, af Aage Michelsen m.fl. (2009), ISBN: 978-87-574-2039-5
- Retskilde og retsteorier, af Ruth Nielsen og Christna D. Tvarnø (2008), ISBN: 978-87-574-1854-5
- Skatteretten 1, af Jan Pedersen m.fl. (2013), ISBN; 9788761933331

18.6 Nyhedsbreve/forretningsbetingelser fundet på internettet

- Danrevi af 10.09.2014, Ændring til virksomhedsskatteordningen er nu vedtaget
 - <http://danrevi.dk/da-DK/NYHEDER.aspx?PID=284&Action=1&NewsId=290¤tPage=1>
- Revisorgaarden i København af 11.09.2014, Værnsreglerne i virksomhedsordningen er nu en realitet
 - <http://www.rgkbh.dk/2014/09/vaernsreglerne-i-virksomhedsordningen-er-nu-en-realitet/>
- Ernst og Young af 09.09.2014, Indgribende lovændringer vedrørende virksomhedsordningen er nu vedtaget
 - <http://www.ey.com/DK/da/Services/Tax/Country-Tax-Advisory/artikel-indgribende-lovaendringer-virksomhedsordningen-090914>
- Dansk revision af 09.09.2014, Notat, ændring af virksomhedsordningen er vedtaget
 - <https://www.danskrevision.dk/Raadgivning/Documents/Notat%20-%20C3%A6ndring%20af%20virksomhedsordningen%20er%20vedtaget.%20September%202014.pdf>
- Krøyer Pedersen af 09.09.2014, Væsentlige ændringer til virksomhedsskatteordningen

- <http://www.kroyerpedersen.dk/faglig-viden/skat/vaesentlige-aendringer-til-virksomhedsskatteordningen.aspx>
- Coopbanks betingelser for et forbrugslån
 - <https://www.coopbank.dk/vores-produkter/forbrugslaan/> d. 01-03-2015